

Bábolna Város Önkormányzata

Bábolna Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

A 2016-ban készült megalapozó vizsgálat
településfejlesztési tárgyú témakörei aktualizálása

EGYEZTETÉSI VÁLTOZAT

**Pest megyei Terület-, Település-, Környezet
Tervező és Tanácsadó Kft.**
1085. Budapest, Kőfaragó u. 9.
www.pestterv.hu

2021. március

Felelős tervező:

Károlyi János
területrendező vezető tervező

szakképesítés: okl. geográfus,
okl. szociológus
építész kamarai névjegyzéki szám: 13-1017
tervezői jogosultság: TR

Ügyvezető igazgató:
Schuchmann Péter

Bábolna – Budapest, 2021. március

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	5
1. HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ	6
1.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok	6
1.2. A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata.....	7
1.2.1. Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK)	7
1.2.2. Komárom-Esztergom megye területfejlesztési koncepciója	12
1.3. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása	16
1.3.1. A hatályos fejlesztési koncepció vonatkozó megállapításai	16
1.3.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések	17
1.4. A település társadalma	17
1.4.1. Demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség	17
1.4.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok	24
1.4.3. Települési identitást erősítő tényezők	25
1.4.4. Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy)	26
1.4.5. Esélyegyenlőség biztosítása	30
1.5. A település gazdasága	32
1.5.1. A település gazdasági súlya, szerepköre	32
1.5.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői	36
1.5.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fejlesztési elképzelései	37
1.5.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők (elérhetőség, munkaerő képzettsége, K+F stb.)	38
1.5.5. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)	39
1.6. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere....	40
1.6.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program	40
1.6.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere	45
1.6.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység	46
1.6.4. Foglalkoztatáspolitikai	46
1.6.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás.....	47
1.6.6. Intézményfenntartás	48

1.6.7. Energiagazdálkodás	48
1.7. Településüzemeltetési szolgáltatások, okos város települési szolgáltatások	49
2. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ	51
3. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ	53
3.1. Eltérő jellemzőkkel rendelkező városrészek.....	53
3.1.1. A városrészek kijelölése.....	53
3.1.2. Településrészek adottságainak összehasonlító elemzése	53
3.1.3. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek	56
Ábrajegyzék.....	57
Táblázatok jegyzéke	57

BEVEZETÉS

A jogszabályi előírásokból, de a tervezési logikából is fakadóan az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) egy **átfogó tervezési rendszer** egyik eleme. Bábolna első ITS-e 2016-ban készült el, és ennek a dokumentumnak a felülvizsgálata és módosítása történik meg 2021-ben.

Az előzményi ITS elkészítését 2016-ban részletes helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészekből álló **Megalapozó vizsgálat** előzte meg. Jelen dokumentum a 2016-ban készült megalapozó vizsgálat településfejlesztési tárgyú témaköreinek 2021. évi aktualizálását tartalmazza (a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet vonatkozó előírásai alapján). Az alábbi Megalapozó vizsgálat számos tématerületet elemezve mutatja be a település térségi szerepkörét, társadalmi és gazdasági helyzetét, a stratégia-alkotás számára meghatározva a település és az egyes településrészek legfőbb erősségeit, gyengeségeit, illetve a külső környezet településfejlesztési szempontból releváns jellemzőit.

A megalapozó vizsgálat teljes körű frissítésére és aktualizálására a településfejlesztési koncepció és a településrendezési eszközök soron következő felülvizsgálata keretében kerülhet sor.

1. HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ

1.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok

Bábolna a Közép-Dunántúlhoz tartozó Komárom-Esztergom megyében fekvő település. Közép-Dunántúl központjaként Székesfehérvár a legnagyobb vonzáskörzettel rendelkezik, ellátja a legfontosabb országos, s ezáltal a régióhoz kapcsolódó feladatokat is. Bábolna ehhez mérten, s számos régiós településhez viszonyítva kis településnek számít, regionális szerepkörrel önállóan nem rendelkezik. Legnagyobb, akár országos jelentőségű vonzástényezője a Nemzeti Ménesbirtok.

Földrajzi elhelyezkedése miatt közelebb esik a Nyugat-Dunántúl egyik központjának számító Győr városához. Bábolna közel fekszik Győr-Moson-Sopron megye határához, így egyes funkciók tekintetében Komárom-Esztergom megye határain túlnyúlóan, néhány közeli, de más megyéhez tartozó kisebb település szintén a vonzáskörzetébe tartozik.

A település közlekedési kapcsolatai viszonylag kedvezőek, közvetlen összeköttetéssel bír az M1-es autópályával. A Kisbért Komárommal összekötő 13. számú főút és a Székesfehérvárt Győrrel összekötő 81. számú főút is könnyen elérhető távolságon belül található. A város 33,6 km²-es közigazgatási területe négy településsel határos.

Bábolna a Komáromi járáshoz tartozik. A járást 9 település alkotja, harmadik legnépesebb, viszont csak ötödik legnagyobb közigazgatási területtel rendelkező települése Bábolna. A település egyrészt Győr jellemző dominanciája, illetve a környező nagyobb városok Tata, Tatabánya és Komárom járásközpont jelenléte miatt járási szintű feladatokat jellemzően nem lát el, térségi jelentőségű funkciót csak néhány szolgáltatás által nyer. A város ennek ellenére számos közigazgatási, szolgáltató, oktatási, egészségügyi és kulturális funkcióval rendelkezik, amelyek a lakosait és a környező települések egy részét is kiszolgálják. Mivel a közelben több hasonló vagy nagyobb méretű település is található, a funkciók kevésbé koncentráltak.

A város által nyújtott mindennapi, térségi hatókörű szolgáltatások tehát szűkek, leginkább csak helyi szinten lát el feladatokat, mint például az egészségügyi és szociális szakellátás, valamint alap- és középfokú oktatási, közigazgatási, kereskedelmi és egyéb szolgáltatásokat nyújt a településen élők számára.

Foglalkoztatási szerepe alapján a régi mezőgazdasági tevékenységre épülő szerkezet szerepe ma is a legmeghatározóbb. Több mezőgazdasági vállalkozás terméke térségi és országos szinten is jelentősnek, és fontos kereskedelmi cikknek mondható. Mivel azonban az ingázás kiterjedt – jelentős számú ingázó jár a városból a nagyobb településekre dolgozni – így Bábolna termelő és lakófunkciójú településnek is tekinthető.

1.2. A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata

1.2.1. Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK)

Az Országgyűlés döntése alapján a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 (OFTK) dokumentumban elfogadott alapelveket és stratégiai célkitűzéseket úgy a jogalkotásban, mint a szakpolitikai stratégia-és programalkotásban folyamatosan érvényre kell juttatni. Ebből következik, hogy a várostérségek (járások) és a járásközpont városok tervezésénél is érvényesíteni kell az OFTK célkitűzéseit. *(Ezért indokolt – mintegy iránymutatásul - ezen országos célkitűzések számbavétele a 2021-2027 közötti időszakra szóló Integrált Településfejlesztési Stratégia megalapozó munkarészei között).*

A NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepció integrálja a hazai fejlesztési célokat és igényeket, valamint meghatározza azok területi dimenzióit, ami a 2021-27-es európai uniós tervezési és költségvetési időszakra készülő tervdokumentumok megalapozását is szolgálja, valamint az ország társadalmi, gazdasági, valamint ágazati és területi fejlesztési szükségleteiből, illetve az EU 2021-27-re szóló szakpolitikai célkitűzéseihez illeszkedve hosszú távú jövőképet, fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg az ország egésze, valamint térségei illetve városai számára.

A NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepció a további tervezés – így az Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása és elfogadása - során is figyelembe veendő - horizontális szempontként határozta meg:

- a) a befogadás – a társadalmi felzárkózás támogatását,
- b) az esélyegyenlőség megteremtését, a nemzetiségi identitás erősítését,
- c) a fenntartható fejlődést– fenntartható növekedést,
- d) az értékmegőrzést és az intelligens növekedést;

A fejlesztési források felhasználásának NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepcióban rögzített alapelvei:

- a) nemzeti fejlesztési célok és prioritások érvényesítése,
- b) a közpénzfelhasználás a közhasznot eredményezzen,
- c) partnerség és közösségi részvétel,
- d) foglalkoztatáshoz való hozzájárulás,
- e) a természeti erőforrások mennyiségi és minőségi megőrzése, a környezet állapotának és értékeinek megőrzése, javítása,
- f) a megtermelt értékek hasznosulása a helyi közösség javára, kedvezményezettség,
- g) a területfejlesztési szempontból kedvezményezett, ezen belül a leghátrányosabb helyzetű kistérségek és települések fejlesztésére rendelkezésre álló forrásokat meghatározott támogatási szabályok alapján indokolt felhasználni,

h) a területfejlesztési szempontból kedvezményezett, ezen belül a leghátrányosabb helyzetű kistérségekből és településekről benyújtott pályázatokat a pályázatok értékelése során a felzárkóztatás elősegítése érdekében indokolt előnyben részesíteni.

A NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepció a nemzeti jövőkép elérése érdekében négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt jelölt ki.

- a) értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés,
- b) népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom,
- c) természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme,
- d) térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet.

Az átfogó célok megvalósulása érdekében specifikus és területi célkitűzések kerültek meghatározásra: A célok a társadalom és a gazdaság egészének, valamint minden ágazatnak, térségi és helyi szereplőknek szólnak, így az ITS-ek számára is kirajzolják azokat a fejlesztési súlypontokat, amelyekre a középtávú–fókuszált– fejlesztési feladatok épülhetnek.

A szakpolitikában érvényesítendő specifikus célok:

- a) versenyképes, innovatív gazdaság,
- b) gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság,
- c) életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás,
- d) kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I,
- e) értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom,
- f) jó állam, szolgáltató állam és biztonság,
- g) stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme,

A területi specifikus célok, amelyek Bábolna tervezését is érintik:

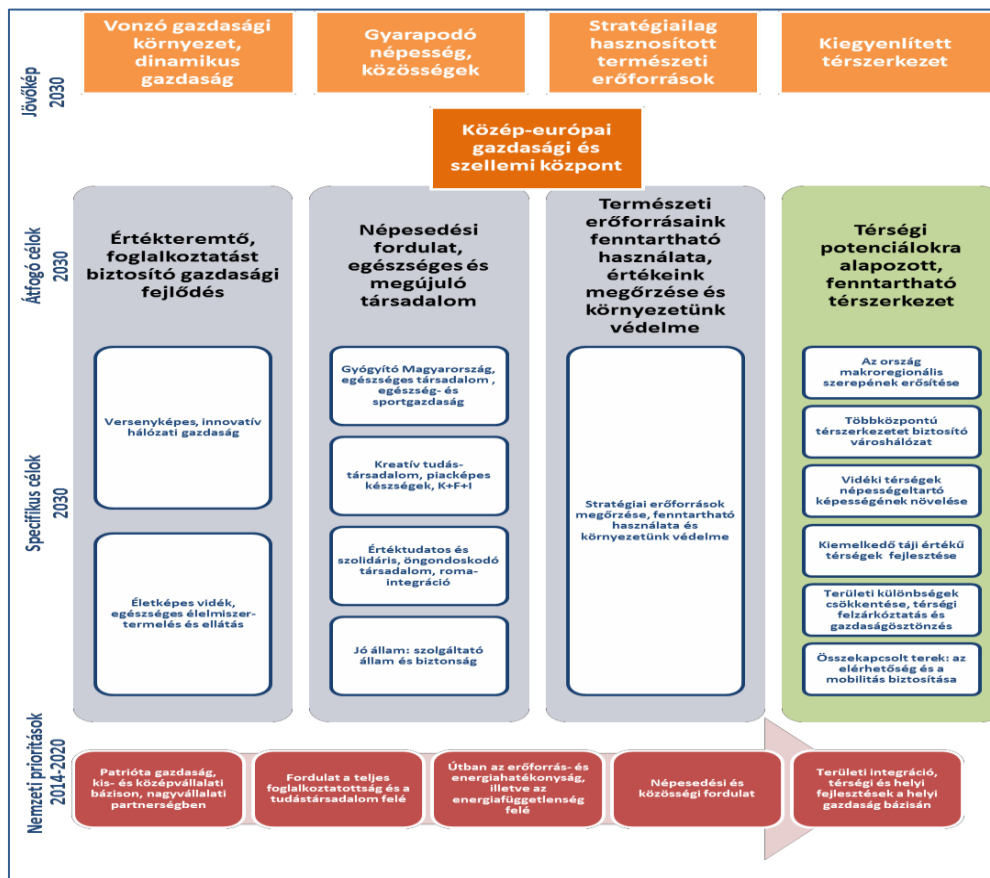
- a vidéki térségek népességeltartó képességének növelése,
- a területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése,
- összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása.

A magyar fejlesztéspolitika elsődleges keretét az Európai Unió kohéziós és vidékfejlesztési politikája, illetve a 2021–2027-es programozási és fejlesztési időszakban rendelkezésre álló uniós fejlesztési források képezik. Az OFTK a nemzeti szükségletekből és sajátosságokból kiindulva a 2030-ig terjedő időszakra kijelöli azokat a stratégiai fókuszokat, amelyek az ország hosszú távú céljainak megvalósulását szolgálhatják. A nemzeti prioritások igazodnak az Európai Unió által megfogalmazott programozási keretekhez, melyeket érvényesíteni kell a hazai tervezés és végrehajtás során.

Az ország jövőképe és fejlesztési célrendszere a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepcióban

1. ábra - Az ország jövőképe és fejlesztési célrendszere a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepcióban

forrás: "Nemzeti Fejlesztés 2030"

A város-vidék együttműködést érvényesítő várostérség fejlesztés NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepcióban meghatározott szempontjai, amelyeknek érvényt kell szerezni a városi ITS-ek kidolgozása során:

- Teret kell nyerniük a várostérségi települések által közösen kialakított és megvalósított fejlesztéseknek, és csökkennie kell a települési szinten kiosztott és a pályázati úton elérhető fejlesztési közpénzek jelentőségének.
- A városi fejlesztések is a térség egészének javát szolgálják, az erőforrások települések közötti funkcionális és harmonikus elosztásával. Mindez dedikált forráskereteken, térségi együttműködésben kialakított helyi- térségi projektsomagok vagy programok formájában nyilvánulhat meg, különösen az uniós fejlesztési források felhasználásakor
- A nagyobb városainkban – különösen a húszezer fő feletti városainkban– külön erőforrásokat kell fordítani a városi központok fejlesztését szolgáló sajátos akciókra is
- Ugyanakkor kialakítandók a vidékies települések sajátosságainak megfelelő fejlesztések is, és a kettőnek szinergiában kell lennie egymással.

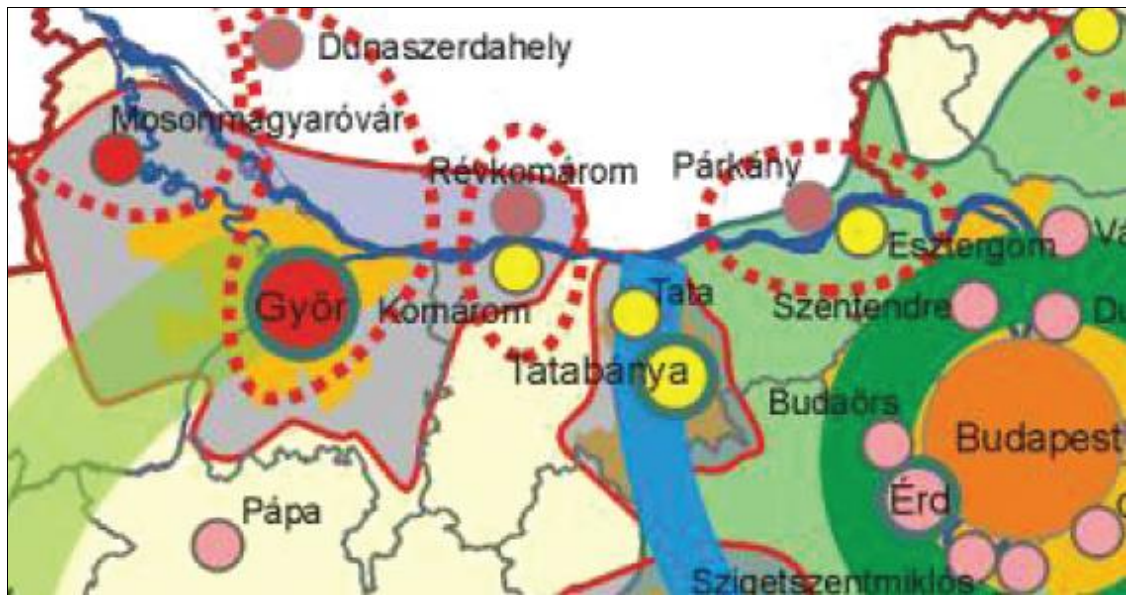
- A várostérségek fejlesztéseit központilag orientálni kell, összhangban a kormányzati és megyei szintű fejlesztésekkel. Fontos, hogy e tárgykör sokszínű legyen, lehetőséget adva a komplex és integrált megközelítések alkalmazására, kiterjedve a települési infrastruktúrára, a közösségi és közúti közlekedésre, a gazdaságra és helyi gazdaságra, a foglalkoztatásra, a közszolgáltatásra, a társadalmi felzárkózásra, a tudatformálásra vagy akár a képzésekre.
- Minden területi alapú tematikus fejlesztés esetében törekedni kell arra, hogy a beavatkozás terei itt is egy vagy több várostérségből épüljenek fel (pl. a területpolitika vagy egyes ágazati politikák kiemelt térségei). Így válhat a fejlesztések területi „építőelemévé” e valós helyi szintű térszerveződés.
- Együtt-tervezés: nemcsak a közpénzekből megvalósuló térségi fejlesztésekben, de a települések gazdálkodásában és tervezésében (ld. terület- településrendezési- és településfejlesztési tervezés, helyi adópolitika) is a térségi, a várost és vonzásokörzetét szerves egységben kezelő szemléletet és gyakorlatot kell alkalmazni.
- Törekedni kell a természeti környezet értékeinek megőrzésére, a belső városi zöldfelületek és a várost övező ökológiailag értékes területek közti kapcsolatok erősítésére.

Stratégiai várostérség-fejlesztés követelményei a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 dokumentum szerint:

- Nemzeti szinten összehangolt, reális adottságokra alapozott, városgazdasági szempontokat is integráló várostérség fejlesztési, és különösen várostérségi gazdaságfejlesztési stratégiák kidolgozása és végrehajtása szükséges a nemzetgazdasági növekedés élénkítése érdekében
- Olyan városi jövőképek kialakítására van szükség, melyek egységes koordináció révén elősegítik, hogy a városok térségi és gazdasági szempontoknak is megfelelő integrált stratégiai szemléletet képviselhessenek, melyekben a térségalkotó, hasonló adottságokkal rendelkező települések egymás fejlesztési intézkedéseit nem kioltva, hanem összehangolt tervezésük és fejlesztéseik révén hatékonyabb és fenntarthatóbb rendszereket alakítanak ki, egyeztetve a helyi társadalom képviselőivel, a települést használó csoportok preferenciáival.

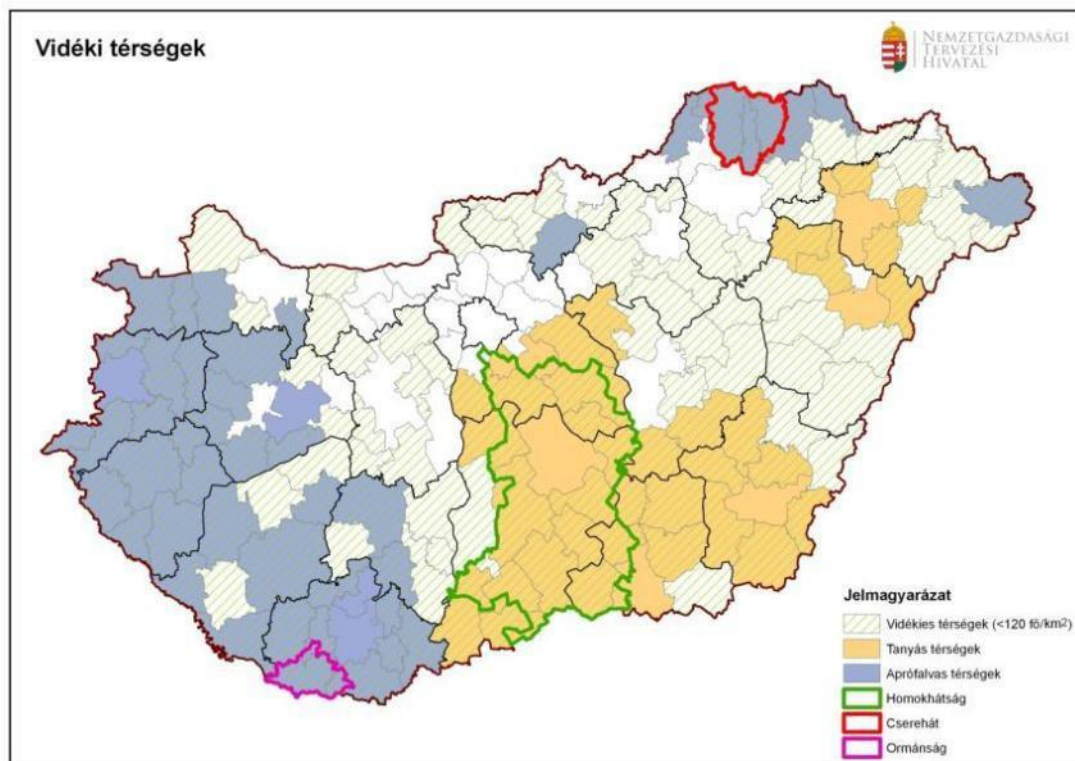
Bábolna a Nemzeti Fejlesztés 2030 dokumentumban Budapest vonzásokörzetének nem része, viszont a dinamikus Győri vonzásokörzethez (agglomerálódó térség), illetve azon belül Komárom-Révkomárom várospár vonzásokörzetéhez tartozik.

2. ábra – Győri agglomerálódó térség

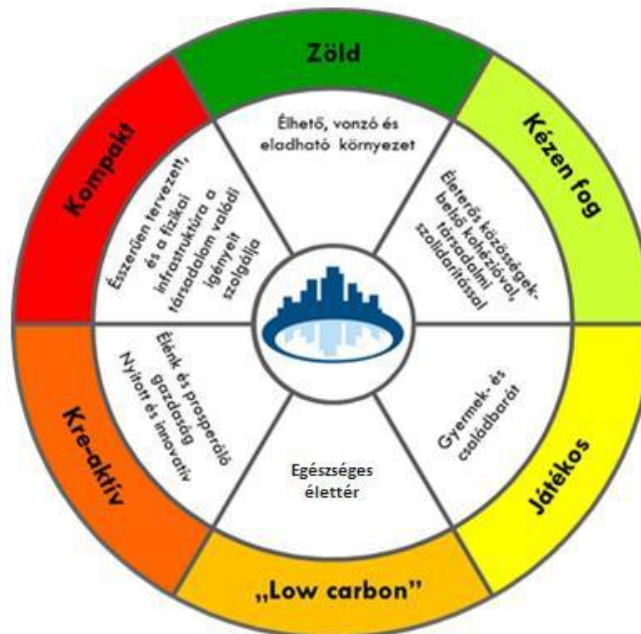
Bábolna és térsége a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 dokumentum szerint a „vidéki térségek” része. A speciális térségekre a dokumentumban megfogalmazott fejlesztési irányok figyelembevételre kerülnek a bábolnai ITS célrendszere és beavatkozási területei tervezése során.

3. ábra - Vidéki térségek

A NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 dokumentumban a „sikeres város” stratégiájának alapelemei iránymutatóak Bábolna Integrált Településfejlesztési Stratégiája kidolgozása során is.

4. ábra - A „sikeres város” stratégiájának alapelemei a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 dokumentumban

1.2.2. Komárom-Esztergom megye területfejlesztési koncepciója

Komárom-Esztergom megye új, a Nemzeti Fejlesztés 2030 c. dokumentummal összhangban elkészült területfejlesztési koncepciója elfogadására az új országos fejlesztési koncepció jóváhagyását követően került sor. Az alábbiakban a Komárom-Esztergom megyei területfejlesztési koncepció céljait tekintjük át, amelyek Bábolna ITS számára is keretül szolgálnak. Kiemelésre kerülnek a megyei koncepció azon elemei, amelyekhez Bábolna közvetlenül is kapcsolódhat.

Szükséges megjegyezni, hogy megkezdődött Komárom-Esztergom megye területfejlesztési koncepciójának módosítása és a 2021-2027 közötti időszakra szóló megyei területfejlesztési program kidolgozása. Az ITS megalapozó vizsgálatának készítése időszakában ezek a dokumentumok még előzetes egyeztetési változatban sem állnak rendelkezésre. Ezért a megyei célkitűzések ismertetése a 2014-ben készült és jelenleg hatályos megyei dokumentumok alapján történik meg.

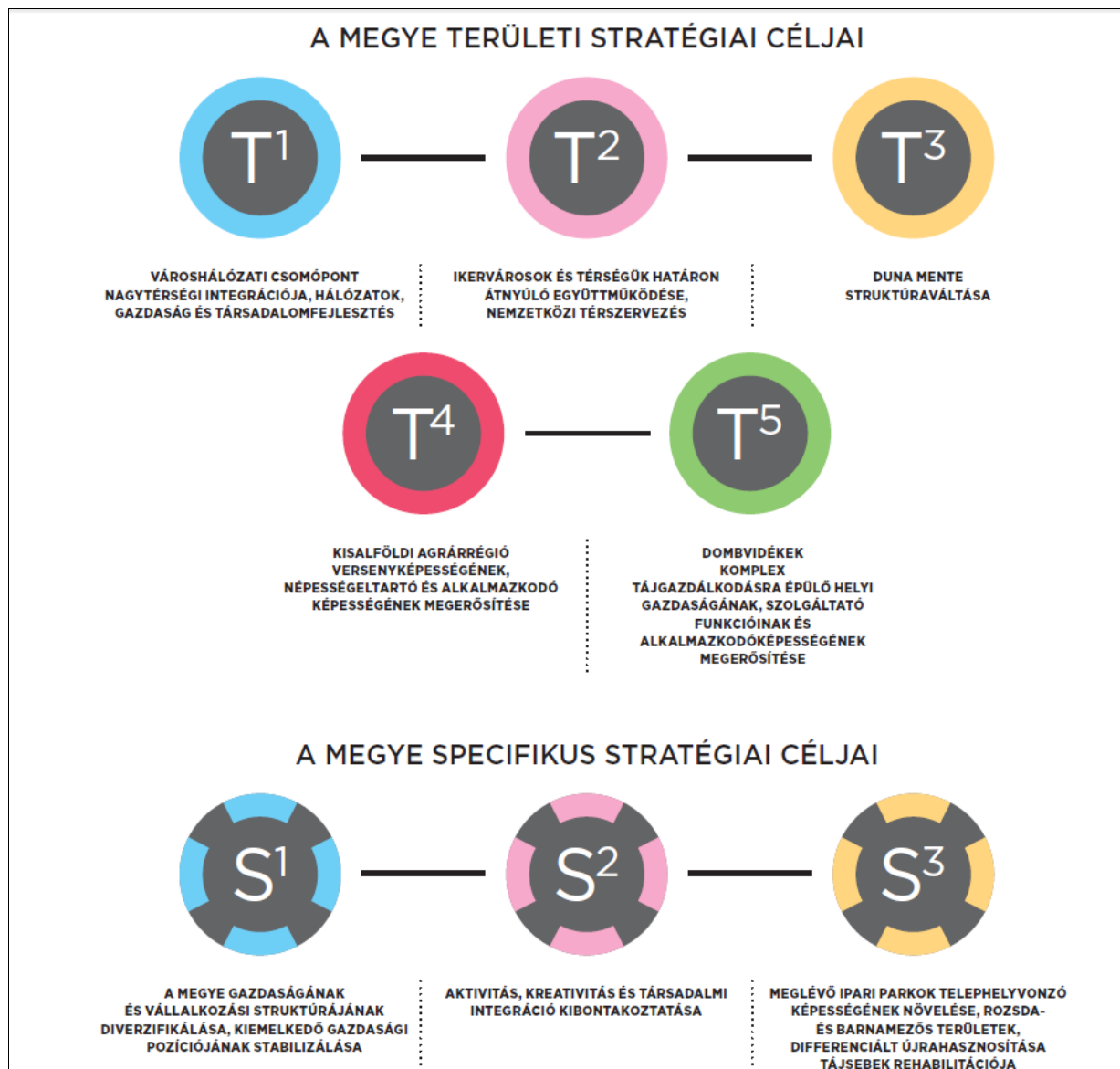
A jelenleg még hatályos megyei területfejlesztési koncepció tűzi le azokat a sarokpontokat, amelyek a megye városai, települései fejlesztési stratégiáinak kidolgozása során is figyelembe veendő. Bábolna ITS kidolgozásánál is meghatározandók azok a kapcsolódási pontok, amelyeken keresztül a települési

stratégia összhangban lesz a magasabb rendű megyei fejlesztési dokumentumban kitűzött célokkal, és azok eléréséhez hozzájárul.

Komárom-Esztergom Megye Területfejlesztési Koncepciójának átfogó célkitűzései:

- **Városhálózati csomópont: XXI. Századi urbanizált táj**
- **Duna menti térség új minősége**
- **A megyei vidéki tájak új egyensúlya**

5./a. ábra - A hatályos területfejlesztési koncepció stratégiai céljai

forrás: Komárom-Esztergom megye területfejlesztési koncepciója

A célrendszer struktúrájának felépítése során három nagy átfogó célt határoz meg a koncepció, melyeken belül területi illetve specifikus stratégiai célok kerültek kitűzésre. A stratégiai célok teremtették meg a programalkotás fázisának gerincét. A horizontális célok olyan jellegű kitűzések,

melyeknek jellegüknél fogva szükséges valamennyi stratégiai célt áthatniuk, hatásuk nem korlátozódhat egyetlen szegmensre sem önállóan.

Komárom-Esztergom megye fejlesztésének horizontális céljai

A területi- és specifikus stratégiai célok mellett a koncepció meghatároz olyan horizontális célt is, amelyek folyamatos szem előtt tartása, és a bennük megfogalmazott célkitűzések megvalósítására történő folyamatos „odafigyelés” elengedhetetlenül szükséges.

Ezek a horizontális célok olyan értékvalasztásbeli-, gazdasági-, környezeti- és szemléletbeli szempontokat jelenítenek meg, amelyeket a megye fejlesztéspolitikájában, a programozásban és majd a megvalósítások során is következetesen érvényre kell juttatni.

A megye horizontális célja:

Hazai és határon átívelő térségi hálózatok, együttműködések, munkamegosztás felépítése

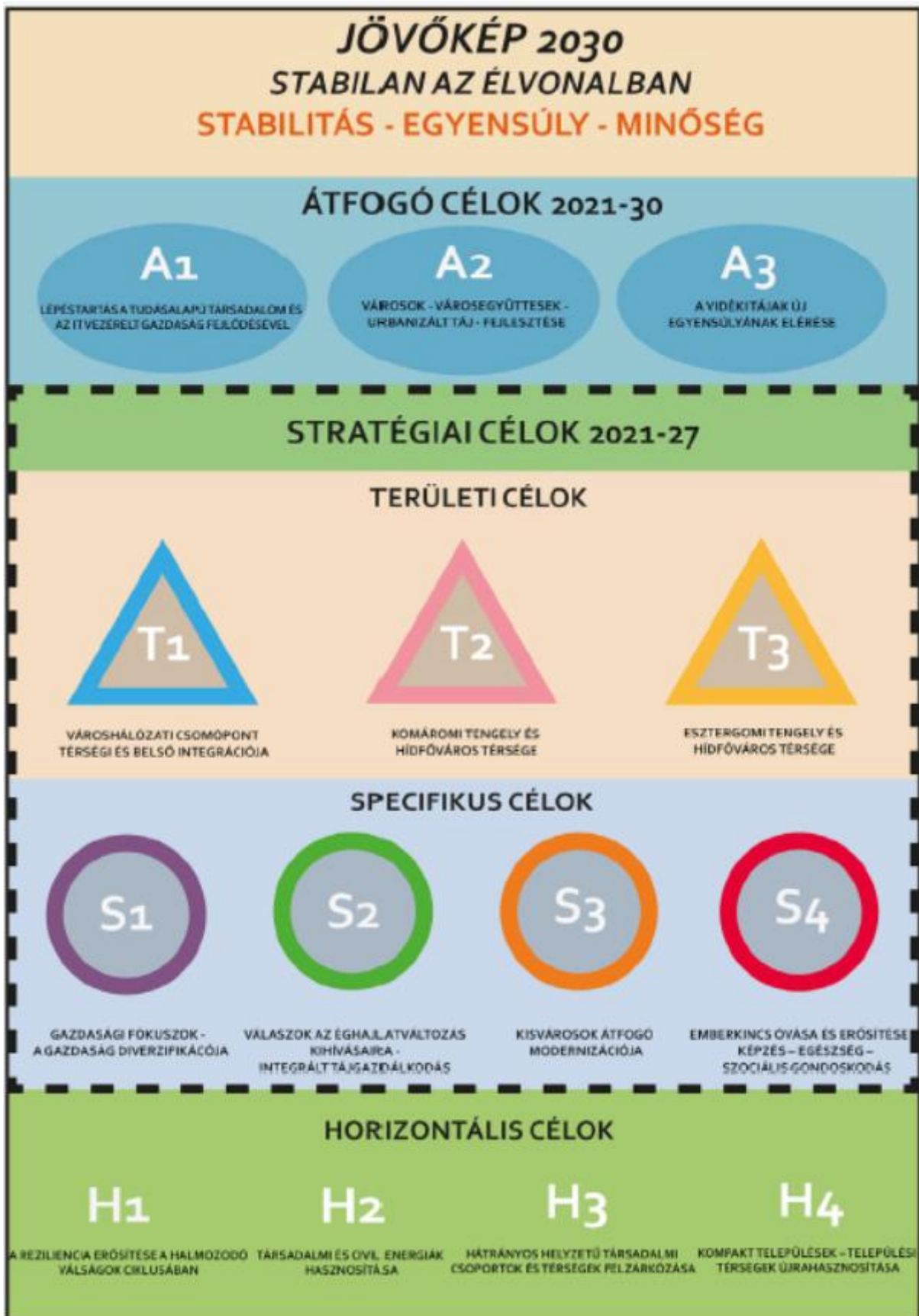
- Területi és ágazati gazdasági, képzési-szakképzési, közintézményi együttműködések (klaszter, szövetkezet, közszolgáltatási megállapodások stb.) kialakítása, fejlesztése
- Civil energiák felszabadítása, társadalmi tőke megerősítése a klímatudatosság, népességmegtartó-képesség, az egészséges életmód és az esélyegyenlőség megerősítése érdekében
- Az információs társadalomba való sokrétű bekapcsolódás fejlesztése (szélessávú hozzáférés, e-szolgáltatások, esélyegyenlőség, IKT készségek)
- Hátrányos helyzetű térségek és társadalmi csoportok „kapacitásépítése”: érdekérvényesítő, önszerveződő képesség, közösségépítés

A T4 kódjelű területi célhoz (Kisalföldi agrárrégió versenyképességének, alkalmazkodó és népességeltartó képességének megerősítése) Bábolna kapcsolódási lehetőségei jók, mivel a koncepció szerint cél „A vidék népességmegtartó és -eltartó képességének fejlesztésének kulcselemei az erős és jól elérhető központok és az élhető, helyi gazdaság által kiegyensúlyozottan működtetett vidéki táj. A térségközpont Komárom és Tata térségszervező szerepének megerősítése és kisugárzó hatásuk növelése mellett a kisebb centrumok – Ács, **Bábolna**, Kisbér, Nagyigmánd – szervező szerepének erősítése, elérhetőségük javítása kiemelt feladat.

A 2021-2027 közötti időszakra való felkészülés részeként Komárom-Esztergom megyében is megkezdődött a területfejlesztési koncepció felülvizsgálata és módosítása, valamint az új területfejlesztési program kidolgozása. Az ITS készítés időpontjában (2021. február) a megyei területfejlesztési koncepció tervezői egyeztetési változata ismert, a dokumentum egyeztetési eljárása zajlik. Tájékoztatásul bemutatjuk az ebben a tervezetben közzétett megyei célrendszert is (nem tekinthető elfogadott célrendszernek!).

5./b. ábra - A területfejlesztési koncepció-tervezet átfogó és stratégiai céljai

forrás: Komárom-Esztergom megye területfejlesztési koncepciója – tervezői egyeztetési változat

1.3. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása

1.3.1. A hatályos fejlesztési koncepció vonatkozó megállapításai

A településfejlesztési koncepcióban rögzítettek szerint a település fő stratégiai céljai:

- Minőségi fejlődés biztosítása, élhető település, komfortos lakókörnyezet kialakítása, amelyben a lakosság polgári életkörülményei biztosítottak
- A közigazgatási rendszer feltételeinek minőségi biztosítása a szolgáltatások továbbfejlesztésével
- A jelenleg ki nem használt termálvíz potenciál erősítésének elősegítése
- A mezőgazdasági termékekre alapozott ipari gazdasági termelés támogatása
- Korszerű közlekedési és egyéb közmű infrastruktúra létrehozásának elősegítése
- A helyi építészeti-kulturális értékek védelme
- A környezeti értékek védelme

A településfejlesztési koncepcióban meghatározott fejlesztési célok, és az egyes célokhoz rendelt intézkedések:

Természeti értékek, adottságok kamatoztatása, idegenforgalom fellendítése

- Termálfürdő kialakítása megvalósítása *(a fejlesztés időközben megvalósult)*
- Sportkomplexum létrehozása *(a fejlesztés időközben megvalósult)*
- Szélerómű park létrehozása *(a fejlesztés időközben megvalósult)*
- Kerékpárút építése Bábolna és Nagyigmánd között
- Kerékpárutak építése a várostól északi, déli és keleti irányba
- Autóbusz pályaudvar felújítása, korszerűsítése *(a fejlesztés időközben megvalósult)*

Az intézmények szolgáltatási színvonalának javítása

- Internetes elérhetőség biztosítása a lakosság számára (intranet)
- Bábolnai Általános Iskola bővítése és komplex felújítása, modernizálása *(a fejlesztés időközben megvalósult)*
- Bábolnai Szabadidő Központ felújítása és szolgáltatásainak bővítése *(a fejlesztés időközben megvalósult)*
- Közigazgatási intézmények akadálymentesítése *(a fejlesztés időközben megvalósult)*
- Egészségügyi Központ épületének felújítása *(a fejlesztés időközben megvalósult)*
- 2 lakásos önkormányzati-intézményi bérlakás építése –intézményi dolgozók részére

Munkanélküliség alacsony szinten tartása, visszaszorítása, munkahelyteremtés

- Ipari park bővítése
- Hátrahagyott ipari és mezőgazdasági területek rehabilitációja

Népességszám növekedésének segítése, elöregedés csökkentése

- 2 lakásos önkormányzati bérlakás építése *(a fejlesztés időközben megvalósult)*

Környezettudatos életmód kialakítása

- Hulladékudvar létesítése *(a fejlesztés időközben megvalósult)*
- Játsszóterek EU-norma szerinti felújítása, átépítése *(a fejlesztés időközben megvalósult)*
- Zöldterületek, parkok fejlesztése
- Városközpontban szabadidő eltöltésére alkalmas többgenerációs közösségi tér kialakítása, valamint Polgármesteri Hivatal melletti terület rendezése *(ez utóbbi fejlesztés időközben megvalósult)*

1.3.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

Bábolna Város Önkormányzata és a fejlesztésben érdekelt gazdasági szereplők, vállalkozások között nincsenek jelenleg hatályos településfejlesztési ill. településrendezési szerződések.

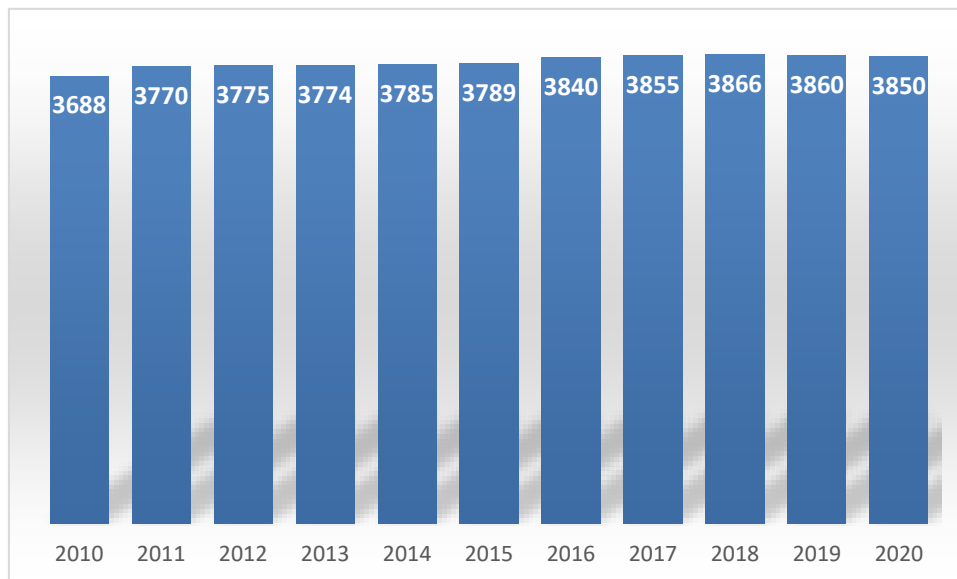
1.4. A település társadalma

1.4.1. Demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség

Bábolna területe 33,55 km², lakónépessége 3850 fő (KSH, 2020. jan.1.), mellyel a Komáromi járás harmadik legnépesebb településének számít a 19 és félezer főt számláló Komárom és a közel 7000 fős Ács városa mellett. Népsűrűsége 115 fő/km², mely az országos átlagnak – 105 fő/km² – megfelelő, azonban a járásban csak az ötödik legnagyobb településnek számít.

A lakónépesség 10 éves távlatban történő alakulása viszonylag egyenletesnek mondható, melyben csupán kisebb mértékű, pár 10 fős csökkenések és növekedések állandó váltakozása jellemző (6. ábra). 2010 után egy lassú, de tendenciózus növekedés kezdődött a népességben, melyben csak az elmúlt 1-2 évben mutatkozik minimális (évi 6 illetve 10 fős) visszaesés. A 2010-ben számlált 3688 főhöz képest a település népessége 2020-ra azonban összességében 162 fővel növekedett.

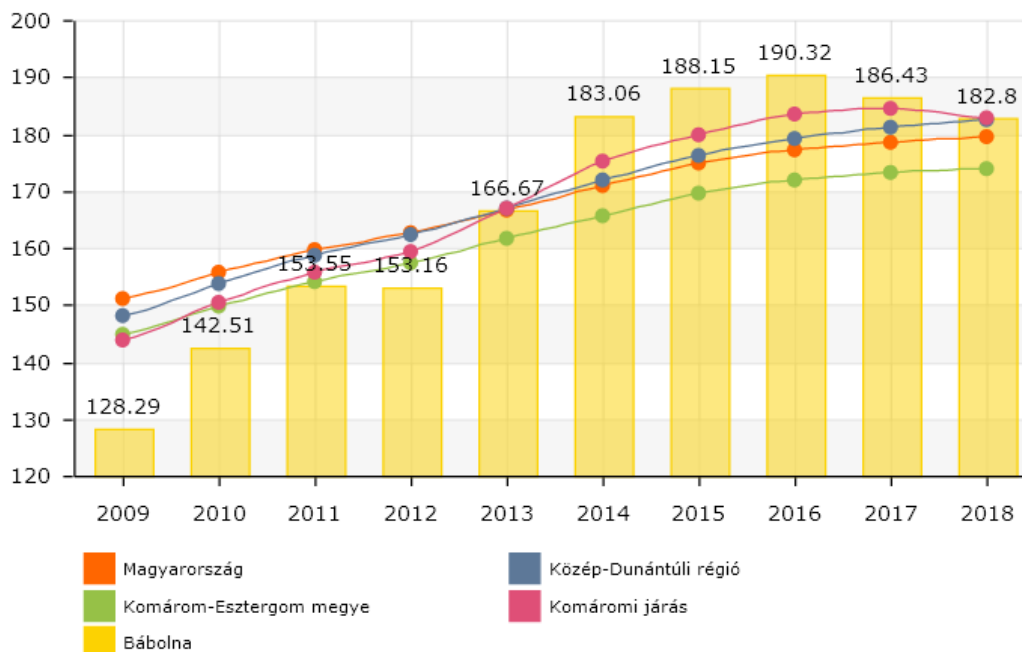
6. ábra - Lakónépesség száma az év elején (2010-2020) (fő)

forrás: KSH, saját szerkesztés

A viszonylag állandó, csak kisebb mozgásokkal jellemezhető népességszám mellett a korösszetétel némileg változó képet mutat. A fiatakorúak és az időskorúak állandó népességben belüli részaránya, valamint az öregségi mutató alapján Bábolna – a környező településekhez hasonlóan - kis mértékű előregedést jelez. 2010 és 2016 között fokozatos csökkenés volt figyelhető meg a 14 éven aluliak arányában, mely mellett a 60 évesnél idősebb korú népesség száma emelkedett. Az öregedési index 2016-ban érte el csúcspontját, ekkor 100 fő 0-14 évesre 190 fő 60-x éves lakos jutott. 2016-tól az öregedési index javulása mérhető, és 2018-ra már 182.8 értékre mérséklődött. A korösszetételben, 10 év távlatában is, a 15-59 éves korosztály is csökkenő aránnyal van jelen. Az öregedési mutató 2018-ban közelítette meg az országos, közel megegyezik a Komáromi járás átlagával, de a megyei átlaghoz képest még mindig kedvezőtlenebb (7. ábra).

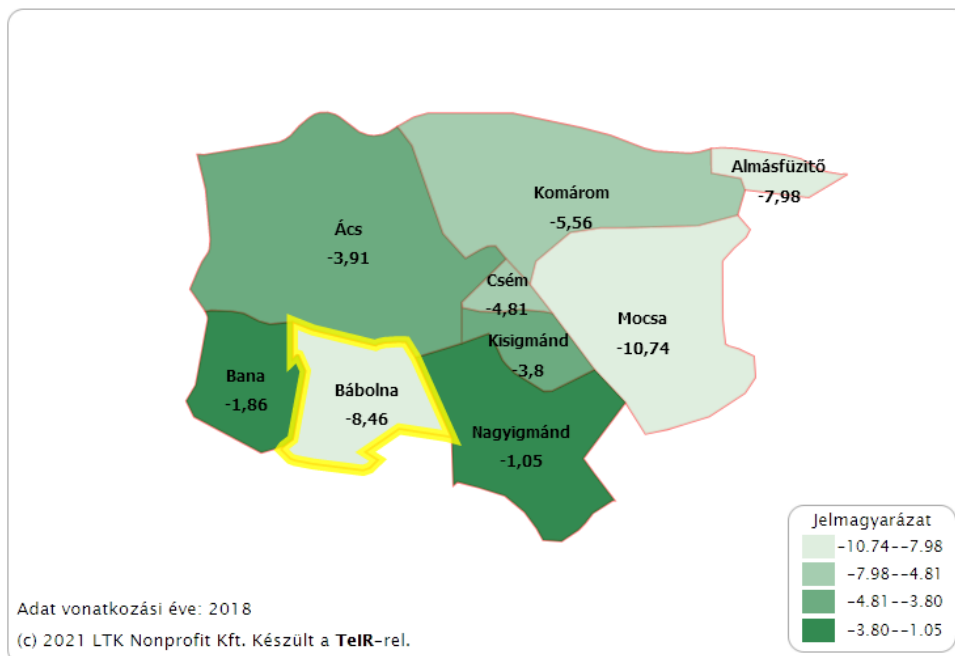
7. ábra - Öregségi mutató, (száz 0-14 évesre jutó 60-x éves)

forrás: TEIR

A népesedési folyamatok tekintetében a település a járáshoz képest kedvezőtlenebb értékekkel rendelkezik (8. ábra). A természetes szaporodás negatív egyenlegű, így minden évben kevesebben születnek, mint ahányan meghalnak. Ennek értelmében természetes fogyás jellemző, akárcsak összességében az országra, illetve a járásra nézve is.

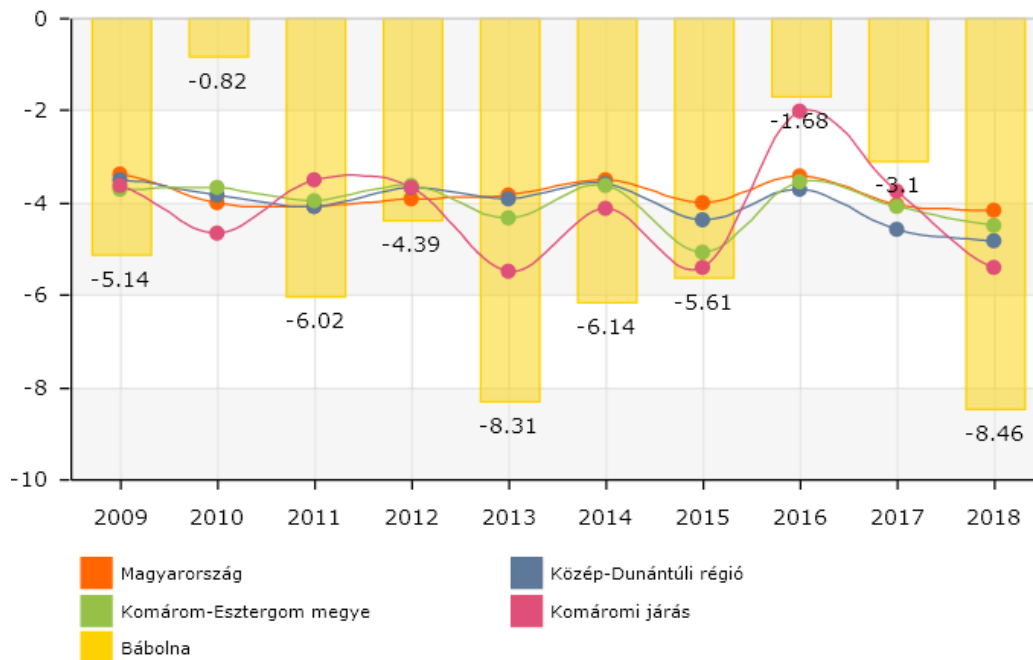
8. ábra - Természetes fogyás, szaporodás

forrás: TEIR

A természetes fogyás mértéke Bábolnán a negyedik legmagasabb a járásban (járási átlag: -5,42, országos átlag: -4,16) 2018-ban -8,46-os értéket regisztráltak.

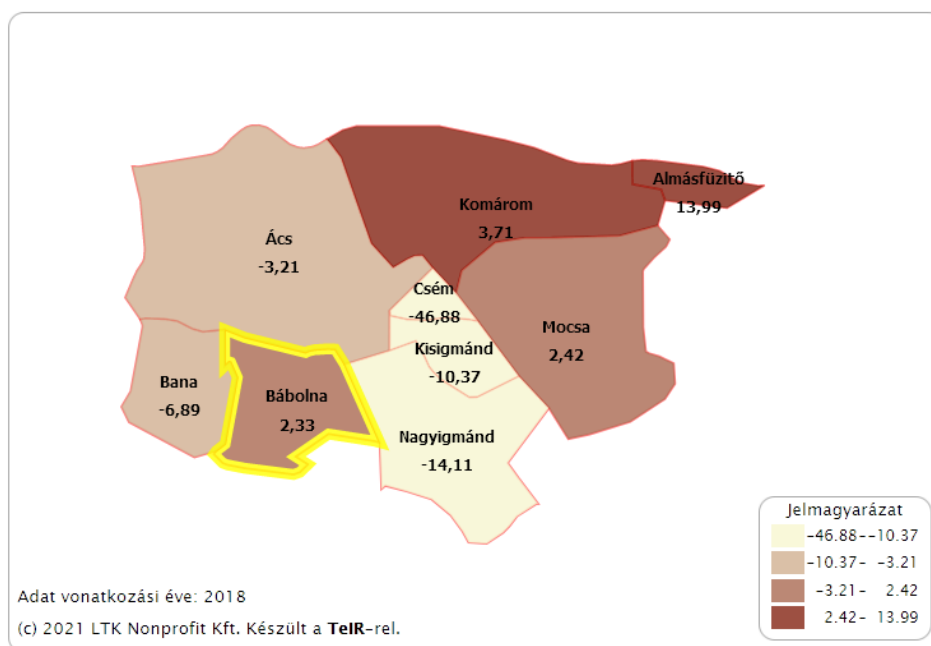
9. ábra - Az élveszületések és a halálozások különbözete (természetes fogyás) ezrelékben 2009-2018

forrás: TEIR

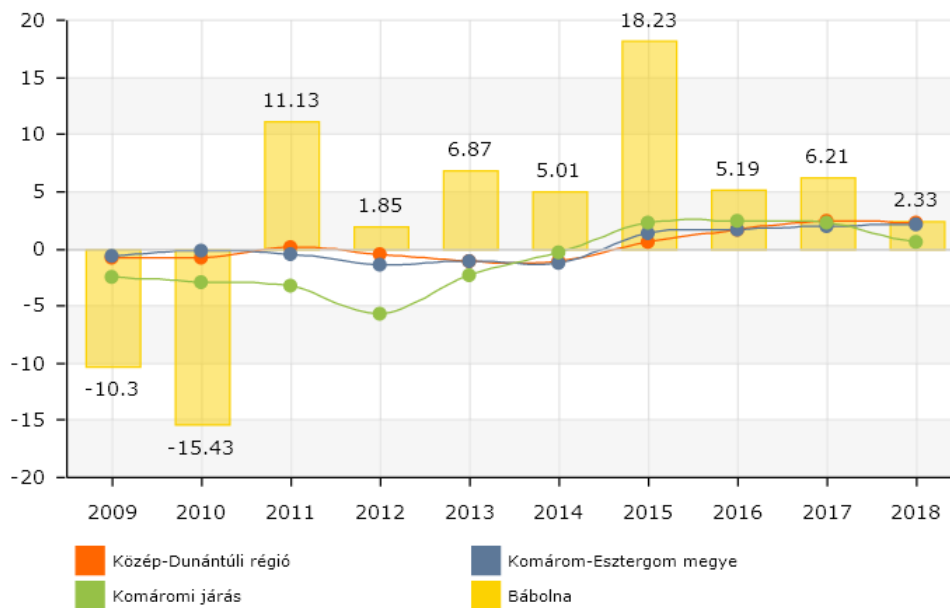
A település népességszáma egyrészt adódik a természetes szaporodás, másrészt a vándorlási különbözet egyenlegéből. A település vándorlási egyenlege – a fokozatosan csökkenő népességszám tükrében – kedvező, 2018-ban 2,33 ezrelékes értéket regisztráltak (11. ábra), mely közel azonos a megyei átlaggal, magasabb viszont a járási (0,48) átlagnál. A járás települései közül Ács, Bana, Csém, Kisigmánd és Nagyigmánd is jelentős elvándorlással sújtott települések, köztük Bábolna vándorlási egyenlege kedvező képet nyújt (10. ábra).

10. ábra - Vándorlási egyenleg a járás településeiben (ezrelék)

forrás: TEIR

11. ábra - Vándorlási egyenleg alakulása (ezrelék) 2009-2018

forrás: TEIR

Korábban Bábolnára is az elvándorlás volt jellemző, a népszámlálás adatai alapján a vándorlási különbség 2001 és 2011 között összességében -78 fő volt, azonban ez a folyamat az utóbbi évek statisztikái alapján megfordult. 2011-től kezdve évről évre meghaladja a beköltözők száma az elköltözőkét. Ennek is köszönhető, hogy az utóbbi 8-10 évben Bábolna népessége stabil, közel kiegyenlített, a pozitív vándorlási egyenleg ellensúlyozza a negatív természetes szaporodást (fogyást). Mindez jelzi a város térségen belüli jelentőségét a migrációs folyamatokat illetően. A bevándorlási folyamat erősödésének tehát nemcsak közvetlen a hatása, hanem közvetett is, hiszen ellensúlyozza a természetes fogyás okozta népességhiányt azzal, hogy az odaköltözők között sok a fiatal és az újdonsült házaspár, akik nagy eséllyel már itt fognak gyermeket vállalni.

Bábolna etnikai összetételének elemzése – újabb hiteles adat hiányában - a 2011-ben lebonyolított KSH Népszámlálás adataira támaszkodik (1. táblázat). Ez alapján a város lakossága közel homogénnek, 90%-ban magyarnak tekinthető. A kisebbséghez tartozók között a legnagyobb arányban a német nemzetiségűek (25 fő) képviselik magukat, mely mellett pár fő bolgár, roma, román, szlovák és ukrán is él a településen. A lakónépességhez viszonyított megoszlásuk azonban igen csekély (~1%).

1. táblázat - A népesség nemzetiség szerint, 2011 (fő)

	magyar	bolgár	cigány (romani, beás)	német	román	szlovák	ukrán	hazai nemzetiségek együtt	egyéb
Komárom-Esztergom megye	257 914	162	4 371	10 930	803	3 537	163	20 631	1 751
Komáromi járás	34 121	16	352	250	57	168	40	936	188
Bábolna	3 384	4	7	25	6	6	6	58	33

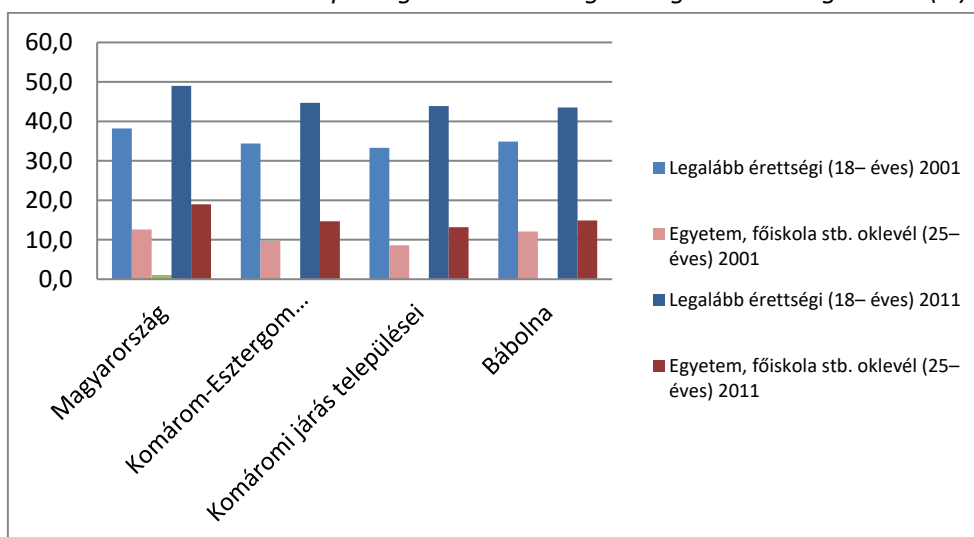
forrás: Népszámlálás (2011) alapján saját szerkesztés

A nemzetiséghez szorosan kapcsolódik a vallás is. A város lakosságának 54 %-a vallotta magát valamely egyházhoz tartozónak. A legelterjedtebb vallás az országos tendenciához hasonlóan a római katolikus volt (41%), melyet a református (10%) és az evangélikus (2%) követett. 17 % vallotta, hogy vallási közösséghez, felekezethez nem tartozik, és további 29% a kérdésre nem válaszolt.

A város fejlődési potenciálját és a népesség életkörülményeit egyaránt befolyásolja az itt élők iskolázottsági szintje, mivel a képzettség napjainkban a munkavállalás egyik legfőbb feltétele. Erre vonatkozó adatok is csak a KSH 2011-es népszámlálási adatbázisában állnak rendelkezésre.

A város lakosságának iskolázottsági szintje a népszámlálási adatok alapján kedvezőtlenebb az országos átlagnál (12. ábra). Az alacsony iskolázottságú (legfeljebb általános iskolai végzettségű) lakosok települési aránya 31,4%, melyhez képest az országos átlag 25%. A város 7 évnél idősebb lakónépességének legmagasabb iskolai végzettség szerinti megoszlása a befejezett felsőfokú végzettségűek esetében 11,4%-os, országos átlag (15,5%) alatti arányt mutat, csak úgy mint az érettségivel rendelkezők aránya (25,7 %) esetében (az országos átlag 27,5%).

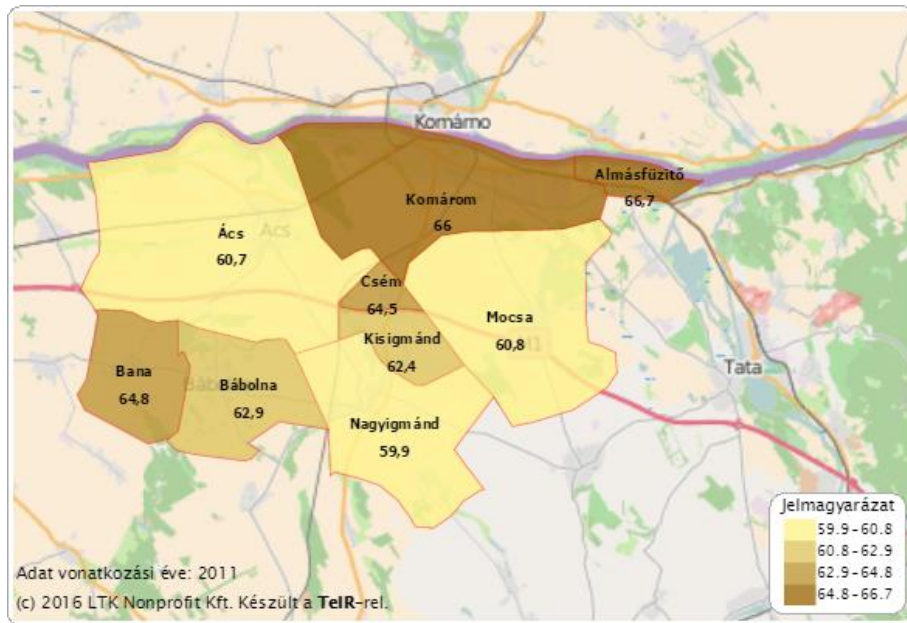
12. ábra - Bábolna lakónépességének iskolai végzettség szerinti megoszlása (%)

forrás: KSH Népszámlálás 2011, saját szerkesztés

A foglalkoztatottság – a gazdasági aktivitás 2011. évi adatai alapján – tekintetében a munkanélküli ráta 4%, mely a járási (4,7%) és az országos értéknél (5,7%) is jelentősen kedvezőbb. 2014-ben 59 fő álláskeresőt tartottak nyilván, s a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma ezen belül magas, 22 fő volt. A foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben is kicsit kedvezőbb volt (62,9%) az országos (57,9%) átlagnál, azonban már elmaradt a járási (64%) értéktől (13. ábra).

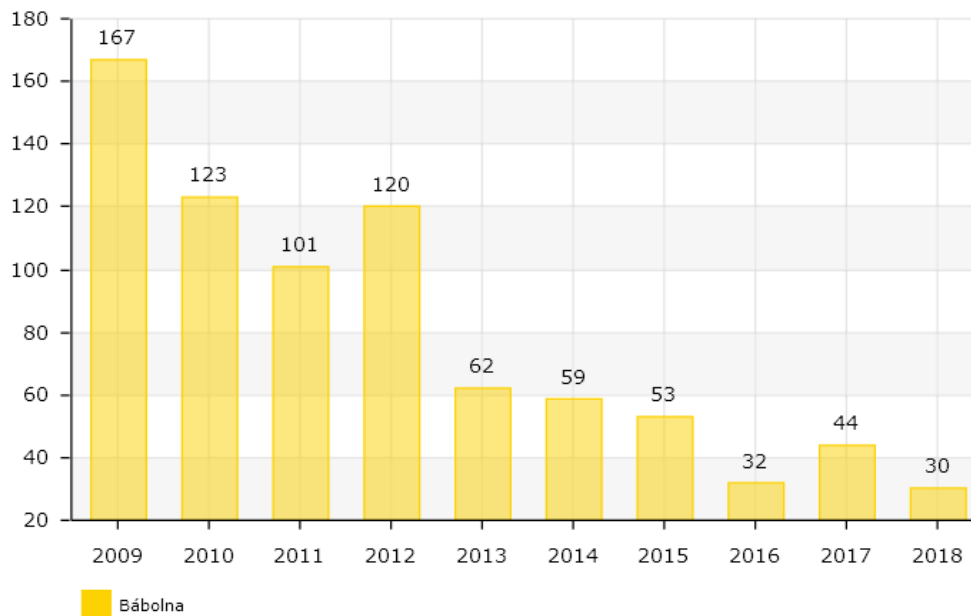
13. ábra - Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül (%) - 2011

forrás: TEIR

A munkanélküliek és a foglalkoztatottak aránya a megyében és a megye járási székhelyein kedvezőbb az országos átlaghoz viszonyítva: a munkanélküliség kisebb, a foglalkoztatottság nagyobb mértékű, mely Bábólna is jellemző. A munkanélküliségre vonatkozóan rendelkezésre álló frissebb adatok alapján Bábólna kedvezőbb helyzetben lévő település. 10 éves távlatban a munkanélküliség trendje gyakorlatilag folyamatosan csökkenő, a 2009. évi 167 főről 2018-ra 30 főre csökkent (14. ábra).

14. ábra - Regisztrált munkanélküliek száma összesen (fő) 2009-2018

forrás: TEIR

A településen élők többsége helyben vállal munkát, de a foglalkoztatott lakosság egy része – 41%-a (2011) – naponta ingázik a lakó-, illetve a munkahelye között.

A helyi lakosság életminőségét alapvetően meghatározza a települési lakásállomány összetétele és a lakóingatlanok állapota, minősége. Bábolnán 1399 db lakás alkotja a lakásállományt 2020-ban. A komfortosság tekintetében kedvezően változik a település lakásállománya, Bábolna az egyik legjobb helyzetben lévő település a járáson belül.

1.4.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok

Az OM által összeállított vezetői összefoglaló "A szegregáció felszámolásáról szóló jelentés" című kormány-előterjesztés tervezetben leírtak alapján az Európai Unió szervezetei több dokumentumban is hitet tesznek azon célkitűzés mellett, hogy az Unió a szabadság, biztonság és igazságosság térségévé fejlődjön. Először az EU Alapszerződésébe került be a - 9 - diszkrimináció tilalma (az 1999. május 1-én hatályba lépett Amszterdami Szerződés 13. Cikke), majd az Alapvető Jogok Chartájának 21. Cikke fogalmazta meg a faji, nyelvi alapú, illetve az etnikai származáson és a nemzeti kisebbséghez tartozáson alapuló diszkrimináció tilalmát. Ezután megszülettek az esélyegyenlőségről szóló irányelvek.

"A faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetés alááshatja az EK-Szerződés célkitűzéseinek megvalósítását, különösen a magas fokú foglalkoztatási szint és szociális védelem elérését, az életszínvonal és életminőség emelését, a gazdasági és szociális kohéziót és szolidaritást." Érvel az EU Tanácsa a faji egyenlőség direktívájának megalkotása mellett.

A magyarországi törvények ezzel összhangban születtek meg:

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a településrendezés során figyelemmel kell lenni arra, hogy a rendezés az érintett lakosság életkörülményeiben, értékrendjében és szociális helyzetében hátrányos következményekkel ne járjon. Ennek érdekében biztosítani kell az emberhez méltó környezet folyamatos alakítását, értékeinek védelmét.

Szegregált lakóterületnek minősül, ha az egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok (főleg etnikai csoportok tagjai) egy adott településrészen belül elkülönülnek.

Az anti-szegregációs terv elkészítéséhez kidolgozott útmutató nyomán szegregátum az a településrész, ahol az alacsony státuszú lakosság - az aktív korú népességben belül a legfeljebb 8 osztályos iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők - aránya meghaladja az 50%-ot. A KSH hivatalos tájékoztatása szerint Bábolnán szegregátum nem mutatható ki.

A településhez több pusztá kapcsolódik, melyek infrastrukturális ellátottsága elmarad a településétől, és itt utóbbi években a szegényebb rétegek bizonyos fokú koncentrációja figyelhető meg. A Bábolnához tartozó puszták: Farkaskút Pusztá, Kajánd pusztá, Ritter pusztá, Darányi pusztá, Csemerház pusztá, Kisbábolna pusztá, melyek közül legnagyobb Farkaskút pusztá.

A fentiek alapján azonban Bábolnán szegregátumok, telepek kialakulása kifejezetten nem jellemző, ahol egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok (főleg etnikai csoportok) egyes településrészekben belül elkülönülnének, ez társadalmi problémaként nem jelenik meg.

Településről továbbá elmondható, hogy összetartó, és etnikai konfliktusok nem jellemzőek.

1.4.3. Települési identitást erősítő tényezők

A települési identitást erősítik a helyi kulturális élet tevékenységei és rendezvényei, a civil szervezetek tevékenységei, helyi nemzetiségi kezdeményezések, a környéken található természeti értékek és az arra épülő turisztikai desztináció menedzsment, valamint a település történeti adottságai és a lakosság identitástudata.

A területen több alapítvány, egyesület, és a helyi lakosság részvételére alapozott civil szervezet működik, s lát el szociális és ifjúságpolitikai feladatokat. A társadalmi, gazdasági és politikai szféra számos területét lefedik, egyúttal aktivitásuktól, ismertségüktől és elfogadottságuktól függően alkalmasak az itt lakók érdekeinek megjelenítésére, képviseletére is. A civil szervezetek intézményesült keretekkel és sok esetben megfelelő infrastruktúrával rendelkeznek, egy adott cél érdekében tevékenykedő egyéneket tömörítenek, s ezáltal jelentős, a társadalom nagy részét ösztönző tevékenységeket folytatnak, mely fontos szerepet játszik a települési identitásban is.

23 nonprofit szervezet működik a településen. Ezen belül a civil szervezetek tevékenységei (16 működik a településen) széles körre kiterjednek, mint például a kultúra, egészségügy, szociális ellátás, környezetvédelem, sport és városfejlesztés. Az önkormányzat költségvetésében támogatja a civil szervezetek és alapítványok működését, ezen kívül pályázatok útján is nyerhetnek támogatást.

A helyi, térségi közösség életében jelentősebb, fontosabb civil szervezetek, szerveződések az alábbiak:

- Bábolnai Borbarátok Egyesülete: A helyi borok és borászok egyesülete. Aktív közösségi életet élnek, évente megrendezésre kerülő borversennyel, fesztiváli borsátorral.
- BIBE - Bábolnai Íjászok Baráti Egylete
- Bábolnai Mérföldkő Turisztikai Csoport: Helyi turisztikai csoport. Bárki csatlakozhat, aki szereti a természetet és a túrázást. Havi rendszerességgel szerveznek bakancsos túrákat.
- Bábolnai Önkéntes Tűzoltó Egyesület: Az önkéntes tűzoltó egyesület elsőként kerül riasztásra baleset esetén.
- Bábolnai Polgárőr és Környezetvédő Egyesület: Aktívan közreműködik a település biztonságáért.
- Bábolnai Sport Egyesület: A BSE jelenleg 4 szakosztállyal működik: Labdarúgás, kézilabda, teke, lovaglás.
- Bábolnai Vöröskereszt Alapszervezete
- Cseperedők Néptánc Közhasznú Egyesület: A Cseperedők Néptánc csoport három korcsoportban, 60 fővel működik.
- Ölbői Aranyhal Horgászegyesület: Horgászversenyek és egyesületi programok szervezése.

- Bábolnai Helytörténeti Baráti Kör: A helyi értékek és hagyományok őrzése, felelevenítése, időszakos kiállítások szervezése régi és új értékek bemutatása.
- Bábolnáért Közhasznú Közalapítvány: célja a város fejlődésének elősegítése, különös tekintettel kulturális-, sportéletének élénkítésére, egészségügyének támogatására, Bábolna város és intézményei infrastruktúrájának, informatikai rendszerének tovább építésére, iskolai és iskolarendszeren kívüli oktatási tevékenységek támogatására, idegenforgalmi és turisztikai központtá történő kialakítására, uniós környezetvédelmi szabályok és eljárások átvételére és alkalmazására helyezve a hangsúlyt.

1.4.4. Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy)

Egészségügy

Bábolnán 1948 óta működik körzeti – Bábolna, Bana, Tárkány - orvosi rendelés és gyógyszerár, mely 1976-ban fogorvosi rendeléssel bővült. A település fejlődésének jelentős állomása volt, amikor 1986-ban elkészült a Mezőgazdasági Kombinát beruházásában a Nyílt Üzemorvosi Szakrendelő épülete. Ettől az évtől kezdve fokozatosan indult el és bővült ki a mai Egészségügyi Központ épületében a szakellátás.

Jelenleg a város egészségügyi ellátása jó színvonalú. Az egészségügyi alapellátást 2 házi orvos, 1 gyermekorvos biztosítja, aki ellátja a két szomszéd település (Bana és Tárkány) gyermekeit is. Bábolna viszonylatában a 0-18 éves korosztályból 447 fő tartozik hozzá. Az I. házi orvos körzetben 1676 főt, a II-ban 1341 főt látnak el. A házi orvosok mellett 2 fő körzeti ápolónő is segíti a munkát, mely mellett védőnői szolgálat is működik. A rendelőkben nagyobb fejlesztés 2002. évben történt, amikor új sterilizáló készüléket, légkondicionálót szereztek be. 2004-ben a belső világítás korszerűsítésére került sor. 2007. január 1-től Bábolna is csatlakozott a Komáromi Központi Ügyelethez, ennek megfelelően a házi orvosok ügyeletet is ellátnak. A központi orvosi ügyeletet Győrből látják el 2013. január 1-től. Neve: Győri Házi orvosok Ügyelete Nonprofit Közhasznú Kft.

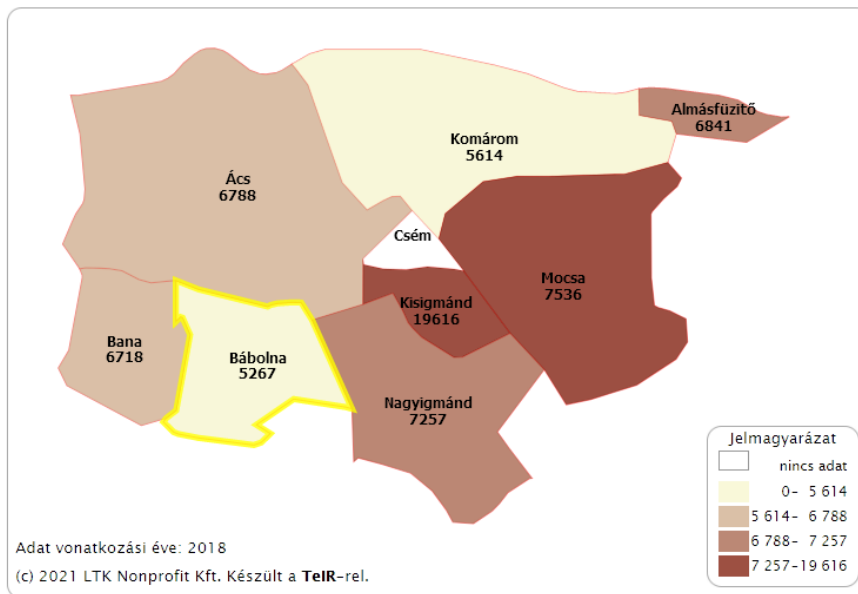
Emellett a településen két fogorvosi körzet is található. Az I. számúhoz 1993 bábolnai és banai lakos tartozik. A II. számú körzetben 1553 bábolnai és tárkányi lakos az ellátott.

A Kardirex Egészségügyi Központ Bábolna Kft. 2005 szeptemberétől működteti a Bábolna Város Önkormányzatával kötött egészségügyi ellátási szerződés keretében a bábolnai Egészségügyi Központban működő járóbeteg szakrendelőt. Szakrendelések: belgyógyászat, fizioterápia, fogászat, fül-orr-gégészet, ideggyógyászat, laboratórium, mozgásterápia, nőgyógyászat, pszichiátria, reumatológia, sebészet, szemészet, terhesség gondozás, ultrahang, urológia. Bábolnai Egészségügyi Központ felújítására – teljes akadálymentesítés megvalósítása, vizesblokk felújítás, felvonó szerelés, külső hőszigetelés, nyílászáró csere, orvosi eszközök beszerzése – 2008-ban került sor, mely mellett 2015-ben a fűtés korszerűsítése is sor került, 2019-ben a villamos felújítás is megtörtént.

Bábolnán mentőállomás is működik.

2019-ben a házi orvos ellátásban megjelentek és a meglátogatottak száma összesen 20 341 eset volt. A házi orvosok ezer lakosra vetített betegforgalma 5267 fő, ami a járás települései között a legalacsonyabb érték, és az ellátottság relatíve jó színvonalát jelzi.

15. ábra - A házi orvosok betegforgalma, ezer lakosra (fő)

forrás: TEIR

Az egy házi orvosra és házi gyermekorvosra jutó lakosok száma a településen 1283 fő. A házi orvosok leterheltsége folyamatos, mely egy országos mértékű probléma. Egy házi orvos átlagosan a járásban több beteget lát el, mint Bábolnán, így a település terheltsége alacsonyabbnak minősül a járáson belül. Jóval meghaladja például Almásfüzitő és Mocsa 2000 főt meghaladó aránya a Bábolnai ellátási arányokat.

A településen 1 gyógyszertár működik.

Szociális ellátás

A Bábolnai Alapszolgáltatási Központ végzi az önkormányzat szociális feladatait, tevékenységei közé tartozik többek között a családsegítés és gyermekjóléti központ, az időskorúak nappali ellátása, a szociális étkeztetés és házi segítségnyújtás, illetve a tanyagondnoki szolgálat.

A Gondozási Központ munkája három szakterület köré csoportosul:

- családsegítés, amelynek feladata a családok körében fellépő működési zavarok, szociális és mentális feszültségek okainak feltárása, ezek lehetőség szerinti orvoslása,
- a gyermekjóléti szolgáltatás, amely a gyermekek családban történő nevelésének elősegítését, a veszélyeztetettség megelőzését, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzését szolgálja,
- idősgondozás, amelynek jelentősége abban rejlik, hogy az általa nyújtott segítséggel megkönnyíti a mindennapi élet gondjait, a rábízott emberek társas kapcsolatait építi, aktivitásukat szervezi és fokozza.

A családsegítőhöz fordulók elsősorban a pusztákon élő lakosok, a nyugdíjasok és gyermeküket egyedül nevelők közül kerülnek ki. Leginkább igénybe vett szolgáltatások az adományok gyűjtése és újracsomagolása. A Családsegítő Szolgálat szolgáltatásait ~150-190 fő veszi igénybe.

A Gyermekjóléti Szolgálat ellátási területe Bábolna és a hozzá tartozó puszták, továbbá Bana. A településen a hátrányos helyzetű gyermekek száma 4, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 3 volt 2019-ben. Ugyanebben az évben a védelembe vett gyermekek száma 4 volt. A gondozásba vett családok és gyermekek, illetve az észlelő-jelzőrendszer tagjai a szolgálat segítségét elsősorban a szülők vagy család életvitelének problémái miatt vették igénybe. Ezt követték a gyermeknevelési, az anyagi problémák, szenvedélybetegségek, családi konfliktusok, gyermekek magatartás zavaraival kapcsolatos esetek.

A Szociális étkeztetés az alapellátáson belül napi egyszeri meleg ételt biztosít. Azt az étkeztetési formát a kedvezőtlen szociális helyzetű, és/vagy romlott szellemi illetve fizikai állapotú nyugdíjasok és rokkantnyugdíjasok vehetik igénybe. 2019-ben szociális étkeztetésben 54 fő, házi segítségnyújtásban 4 fő részesült.

A településen nappali ellátást nyújtó szakosított ellátás keretében Idősek Klubja működik. A klub célja az idős emberek részére életük alkonyán olyan családi körülményeket teremteni, amely lehetővé teszi, hogy teljes értékű életet élhessenek. Az étkezés mellett társaságot, kikapcsolódást is találhatnak. 2006-ban a klubtagok száma 42 fő volt. A programok sorában hetente egy alkalommal klubfoglalkozást tartanak. Zenés, táncos esteket szerveznek, ápolják a kapcsolatot testvértelepülés nyugdíjasaival, kirándulásokat tartanak.

Emellett működik a településen a Derű Háza Idősek otthona, mely 2006 novemberében nyílt meg. Az Otthon azok számára biztosít tartós elhelyezést, akik önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képesek és ellátásuk más módon nem oldható meg. Az ellátottak köre elsősorban azon nyugdíjkorhatárt betöltött személyekből tevőik össze, akik az ápolás-gondozás mellett rendszeres gyógyintézetes kezelést nem igényelnek, és felvehető az a 18. életévét betöltött személy is, aki betegsége miatt nem tud önmagáról gondoskodni. Két épületben 80 fő gondozottat látnak el.

A járásban idősök nappali intézménye Bábolnán kívül még Ácson, Almásfüzitőn, Komáromban és Nagyigmádon található. Az intézmények jellemzően teljes telítettséggel működnek.

Bábolna Város Önkormányzata évtizedek óta működtet bölcsődét a településen. Egy csoportban 12 kisgyermek ellátására van lehetőség a működési engedély szerint. Az intézmény 3 kisgyermeknevelőt foglalkoztat. Az engedélyezett létszámkeret évek óta megfelelőnek bizonyult, 2-3 fős várakozó lista mellett, de év közben a 2,5 évet betöltő kisgyermekek átkerülnek az óvodába.

Oktatás-nevelés

A település oktatási tevékenységeit 1 óvoda, 1 általános iskola és 1 művészeti iskola, 1 kollégium és szakiskola, valamint 1 kihelyezett gimnáziumi tagozat látja el.

A Bábolnai Százszorszép Óvoda és Bölcsőde biztosítja az óvodai és bölcsődei ellátást. Az óvodai és bölcsődei nevelés egy épületben, egy intézményként, de külön-külön szakmai vezetéssel működik. Az óvodai férőhelyeinek száma 150 fő, a bölcsődei férőhelyek száma pedig 12 fő. 2019-ben 130 fő óvodás gyermeket írtak be, így egy óvodai férőhelyre jutó óvodások száma 0,86 volt, másként, a

kihasználtság 2019-ben 86,7 százalékos, azaz az intézmény rendelkezik még szabad kapacitással. A 6 óvodai és az 1 bölcsődei csoportot fenntartó óvodában összesen 28 felnőtt látja el a gyermekek gondozását, nevelését (24 óvodai és 4 bölcsődei dolgozó).

2. táblázat - Az óvoda kihasználtságának jellemzői

Intézmény - Óvoda	Jellemzők	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Óvoda	Befogadó képesség (fő)	125	125	125	150	150	150
	Létszám (fő)	124	134	124	121	128	130
	Kihasználtság (%)	99,2	107,2	99,2	80,7	85,3	86,7

forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

A Magyar Királyi Ménesbirtok Elemi Népiskolájának megalakulására 1870-ben került sor, majd a tanítás 1871-ben 2 tanteremben, 2 tagozattal – a mindennapi és az ismétlőiskolával – kezdődött meg. A Bábolnai Általános Iskola új épületét 1983-ban adták át, aminek 1998-ban szükségessé vált a bővítése. Ekkor került sor emeletráépítésre, így valamennyi diák tanítása egy épületben megoldható. A régi iskolaépület nem veszítette el funkcióját, mivel a hagyományostól eltérő osztályok oktatása – kiegészítő tagozat - ebben az épületben zajlik. Kiegészítő Iskola 1950 óta működött a településen. 2007. szeptember 1. óta integrált nevelés keretében történik az oktatás. Részben önálló gazdálkodású intézményként 2 épületben üzemel, melyek folyamatosan megújulnak a mai követelményeknek megfelelően. A tantermeken kívül tornaszoba, sportudvar, könyvtár, számítástechnikai terem és klub, valamint műhelytermek állnak rendelkezésre.

Az általános iskolai tanulók száma 2019-ben 300 fő volt (3. táblázat). A 19 osztályteremben és 15 osztályban 31 pedagógus dolgozik. Az 1 osztályra jutó tanulók száma átlagosan 20 fő, az 1 pedagógusra jutó általános iskolai tanulók száma pedig 10 fő. A 2015/16-os tanévtől a szomszéd települési, banai iskola beolvadt a bábolnai iskolába. Az iskolában az oktató-nevelő munkát segíti 1 teljes munkaidőben foglalkoztatott gyógypedagógus, illetve további 2 gyógypedagógus és 2 fejlesztőpedagógus végzi a rászoruló tanulók fejlesztését.

3. táblázat - Az általános iskola kihasználtságának jellemzői

Intézmény	Jellemzők	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Általános Iskola	Befogadó képesség (fő)	320	320	320	320	320	320
	Létszám (fő)	282	285	288	284	296	300
	Kihasználtság (%)	88	89	90	88	92	93

forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

4. táblázat - Az általános iskolában foglalkoztatott pedagógusok száma

Intézmény - Iskola	Jellemzők	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	Pedagógusok	28	33	35	30	29	31
	Egyéb	6	6	6	6	6	7

forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

A más településekről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban 18% körüli.

A Pettkó-Szandtner Tibor Lovaskollégium és Szakiskolát 1999-ben alapította a bakonyzombathelyi Bakony MFR Egyesület. Az iskola Kisbéren kezdte meg működését Bakony szakképző Iskola és Kollégium néven, a Bakonyi Lovas-Gazda Egyesület fenntartásában. A gyakorlati képzést a Bábolnai Arab Ménesben végezték. 2001-től átmenetileg a Bábolna Nemzeti Ménesbirtok Kft. vette át a fenntartói feladatokat, de továbbra is megmaradt az elméleti és gyakorlati oktatás kettős helyszíne. 2002-ben a Bábolna „Shagya” Közhasznú Alapítvány fenntartói jogának engedélyezésével az iskola székhelye átkerült Bábolnára, a volt Menedzsment szálló épületébe. Ettől az időtől lett az iskola neve Pettkó-Szandtner Tibor Lovaskollégium és Szakiskola, megemlékezésül Bábolna világhírű ménesparancsnokáról. Az iskola fő profilja a lótenyésztő és belovagló szakember utánpótlás képzése. A célkitűzések között szerepel az európai szintű, nemzetközileg is helytálló lovas szakemberek felkészítése. Az iskola országos beiskolázású szakképző iskola. A képzés két szinten történik, 9-10. évfolyamon történő általános műveltség megalapozása együttműködési megállapodás keretében a Magyar Műhely AMK Általános Iskola és Gimnáziumban, amíg a szakmai orientáció és a szakképzés Bábolnán folyik. Az iskolának saját kollégiuma van, a diákok nagyobb része bentlakásos. A tanulók három-négyágyas szobákban vannak elhelyezve.

A nappali középiskolai oktatás intézményeit a járásban a Komáromban található középiskolák látják el (7db). A más településről bejáró tanulók aránya Komáromban így jellemzően magas, 50% feletti. Emellett a település környezetében fekvő Győr, Tata és Tatabánya is változatos középfokú oktatási tevékenységet kínál.

1.4.5. Esélyegyenlőség biztosítása

A településfejlesztésben kiemelt szerepű az egyenlő esélyű hozzáférés, valamint az esélyegyenlőség biztosítása horizontális uniós elvek érvényesítése, elsősorban az alacsony státuszú lakosok – azaz a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkező és 8 osztálynál magasabb iskolai végzettséggel nem rendelkező aktív korú lakosok tekintetében. Az esélyegyenlőségről, az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény a következő elemeket hangsúlyozza: 1.§ „Az egyenlő bánásmód követelménye alapján a Magyar Köztársaság területén tartózkodó természetes személyekkel, ezek csoportjaival, valamint a jogi személyekkel és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel szemben e törvény rendelkezései szerint azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell eljárni.”

Az esélyegyenlőség biztosítása tág értelemben két eltérő, de egymással szorosan összefüggő, egymásra épülő elvárást fogalmaz meg. Egyrészt az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését, a hátrányos megkülönböztetés (diszkrimináció) tilalmát jelenti, másrészt olyan esélyegyenlőségi politikák kialakítását és végrehajtását, amelyek a hátrányos helyzetű állampolgárok életkörülményeinek javítását segítik elő különböző területeken. Önkormányzatunk működése során az esélyegyenlőség megvalósítását - az EU elvárásoknak is megfelelően - horizontális elvként kell meghatározni, melynek át kell hatnia az Önkormányzat valamennyi tevékenységét: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását, és a helyi szintű közpolitikák alakítását egyaránt. Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a lakosság ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Bábolna Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Fontosnak tartja az Önkormányzat a lakosság társadalmi összefogását, az önkormányzati intézmények részvételét és együttműködését a program megvalósítása érdekében. A város kiemelt figyelmet fordít a hagyományok ápolására. Az önkormányzat célja, hogy a település minden lakója számára elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa az idősek, a fogyatékkal élők, nők, gyerekek romák és mélyszegénységben élők esélyegyenlőségét az élet különböző területein. A program tartalmazza a helyzetelemzést a városra vonatkozóan és a feltárt problémákra vonatkozó cél-és feladat-meghatározásokat.

Bábolna Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Az esélyegyenlőségi terv meghatározza azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

1.5. A település gazdasága

1.5.1. A település gazdasági súlya, szerepköre

Egy térség fejlettségéről sokat elárul gazdaságának szerkezete, a gazdasági szereplők sűrűsödése és szervezeti formái, jövedelem-termelő képességét pedig komplex módon jellemzi. Jelen fejezetben a gazdasági fejlettséget leíró adatok kerülnek részletes elemzésre Bábolna, illetve tágabb környezetére vonatkozóan.

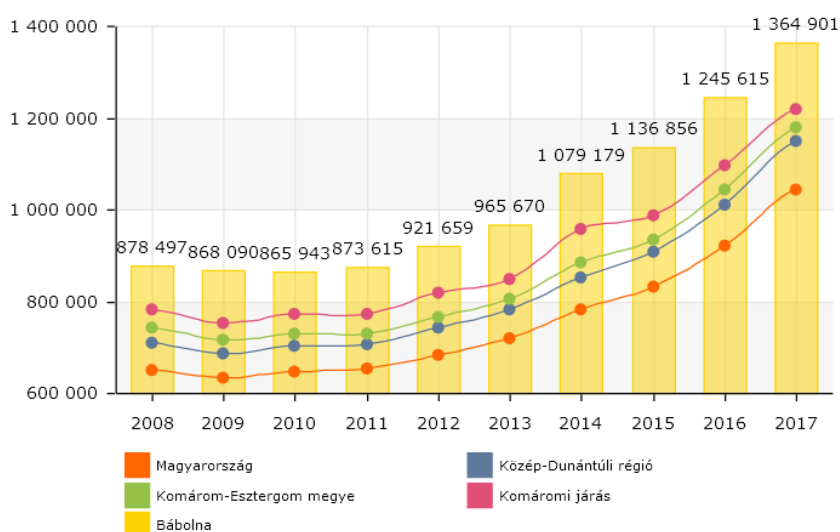
Bábolna nevének hallatán Európában egykor szinte mindenhol a mezőgazdaságra és a lótenyésztésre asszociáltak, hiszen a település a magyar mezőgazdaság egyik jelentős termelési és fejlesztési központja volt.

A település életét és fejlődését a kezdetektől nagyban befolyásolták az itt kialakuló, illetve az idetelepülő gazdasági társaságok, vállalkozások, cégek. Ezek közül is Bábolna kialakulásától kezdve a meghatározó tényező mindenkor az egykori Ménesintézet, illetve utódszervezetei voltak.

A mezőgazdasági termelésben fontos szerepet játszó Bábolna Zrt. végelszámolása után átalakult a gazdasági struktúra, ma az IKR Zrt. és számos kisebb vállalat vált mozdítórugóvá a városban. A településre újabb cégek települnek be, amelyben nagy szerepe volt 2004-ben kialakított ipari területnek, amely 2006-ban nyerte el az Ipari Parki címet. Az agráripari arculat kissé átalakult, termelő - ipari szektorok jelentek meg, mely tovább erősítették Bábolna város munkaerőpiaci jövőjét. A lakosság egy része (40%-a) a környező nagyobb városokban (Győr, Komárom, Tata, Tatabánya) dolgozik, így naponta ingázik a településről.

Az SZJA alapot képező nettó jövedelem egy állandó lakosra vetített összege Bábolnán a legmagasabb a járás települései közül, ami az itteni munkaerő munkaerőpiaci megbecsültségét mutatja. A 2017-ben közel 1,5 millió forintos érték felülmúlja a jelentős foglalkoztató centrumokat is magába foglaló Közép-Dunántúl értékét, lényegesen magasabb az országos átlagnál, de a megyei és a járási átlagot is felülmúlja.

16. ábra - Egy lakosra jutó összes nettó jövedelem alakulása (Ft)

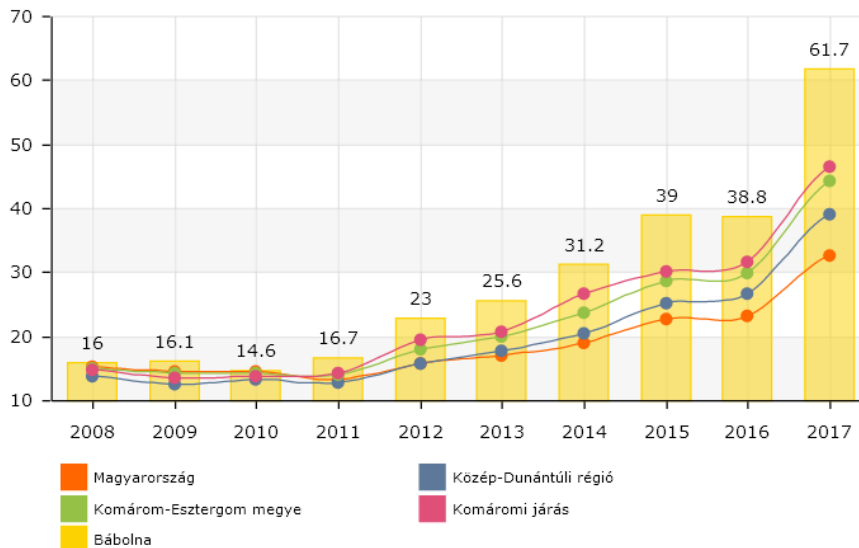

forrás: TEIR

Az itt élők kedvező jövedelmi helyzetére és egyben kedvező munkaerőpiaci pozícióira utal a magas és alacsony jövedelműek aránya is. Az 5 millió Ft feletti adósávon adózók száma száz, 1 millió Ft alatti adózóra vetítve Bábolnán 61,7 volt 2017-ben. Ez pontosan kétszerese az országos átlagnak, de a Közép-Dunántúli értéket is több mint másfélszeresen múlja felül. A megelőző éveket vizsgálva is hasonlóan kedvező a kép, amellett, hogy a tendencia javulást tükröz.

17. ábra - Magas illetve alacsony jövedelműek aránya (fő)

forrás: TEIR

A gazdasági aktivitásról ad információt ezen felül még az adózók aránya is, mely alapján a város lakosságának több mint fele (58,4%) volt adófizető 2017-ben.

Bábolna gazdasági szerepkörében legfontosabb résztvevők:

- Bábolna Nemzeti Ménesbirtok

A 2001-ben a Bábolna Rt-ből kivált vállalat tevékenysége köre a lótenyésztés, az erdészeti vadászat, az idegenforgalom továbbá az energiaszolgáltatási, gondnoksági, karbantartási feladatok elvégzésére irányul. A Kft. egyik alapvető feladata a kastély együttes, a Ménesudvar és a lóállomány megőrzése, az 1789-es alapítástól felhalmozott eszmei örökség továbbvitele. Az arab telivér tenyésztésben kiemelkedő értéket jelentenek a tiszta vérű egyiptomi arab telivérek, melyek tenyésztése Obajan Bábolnára érkezése - 1852 - után kezdődött meg. A bábolnai versenylovak nemcsak Magyarországon, de az európai pályákon is kiváló eredményekkel szerepelnek.

- IKR Termelésfejlesztési és Kereskedelmi Zártkörű Részvénytársaság utódvállalatai (2015-ig működött, majd 3 társaságra vált szét, akik azóta önállóan foglalkoznak egy-egy iparággal.)

Az IKR Agrár Kft a magyar agrárium egyik meghatározó szántóföldi növénytermesztési integrátora. Magyarországon az egyik legnagyobb mezőgazdasági termények termelésével és értékesítésével, technológiai fejlesztéssel, termelőeszköz-kereskedelemmel, valamint műszaki szolgáltatással foglalkozó nagyvállalat, amely teljes országot lefedő üzlethálózattal rendelkezik és közel 11 000 partnerrel áll kapcsolatban. Az IKR országos hálózata 30

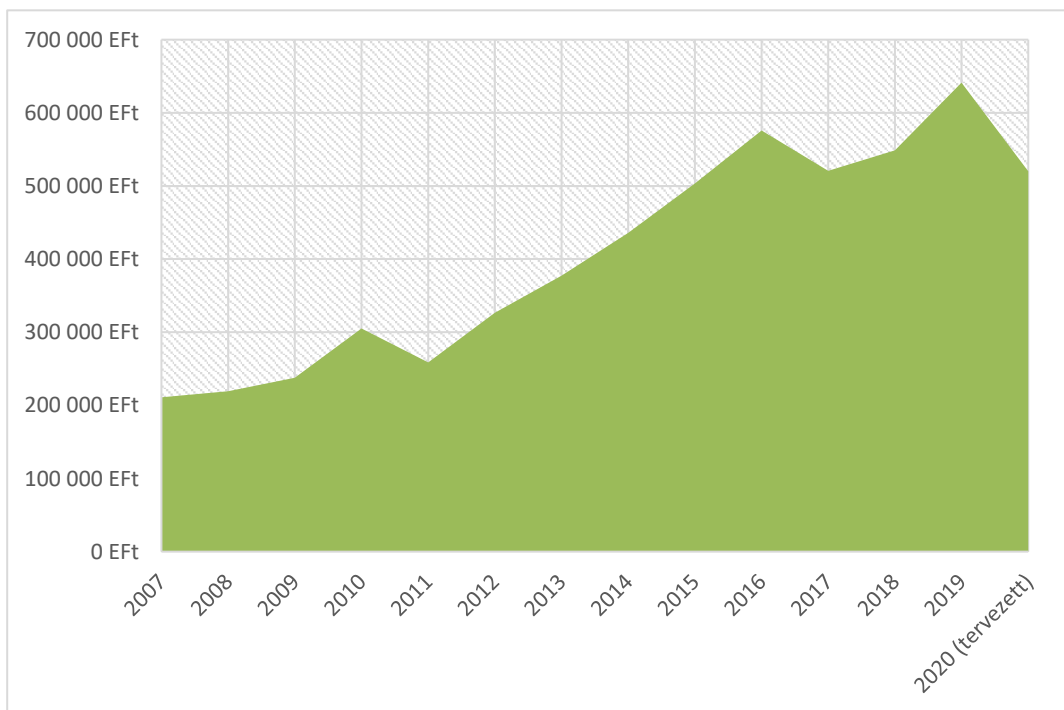
telephellyel, 750 dolgozóval (ebből több mint 200 diplomás) működik. A vállalat vagyona meghaladja a 6 milliárd forintot, amely döntően befektetett eszközökben testesül meg.

- Bábolna Sped Kft. – tevékenységi köre nemzetközi és belföldi közúti fuvarozás; szállítmányozás; üzemanyag és kenőanyag kiskereskedelem, járműfenntartás és vizsgáztatás
- OSI Food Solutions Hungary Húsipari Kft. - A társaság hamburgerhús (csirke), panírozott és marinírozott csirkehús termékek elkészítésével foglalkozik a McDonald's gyorsétterem lánc számára. Magyarország összes McDonald's gyorsétteremét ellátják, mindemellett húskészítményeket exportálnak Szlovákiába, Csehországba, Ausztriába, Horvátországba, Bulgáriába, Ukrajnába, Lettországra, Észtországba, Grúziába, Moldáviába, Azerbajdzsánba, valamint Marokkóba és Máltára
- T-KOPIKER KFT. - fuvarozó cég nemzetközi és belföldi fuvarozás, szállítmányozás
- Hungary Pork Kft. - sertés tenyésztés. A sertéshízalás mellett a Hungary Pork Kft. foglalkozik malac és hízósertés kereskedelemmel is, mely saját termelésből és más termelőkől származik.
- Monsanto Hungaria Kft. - Magyarországi, romániai és törökországi vetőmag-feldolgozó kapacitásának növekedése egy tízéves, 500 millió eurós európai beruházás része, mely további franciaországi, ukrainai és oroszországi fejlesztésekkel egyetemben több mint 100 százalékkal növeli a társaság vetőmagtermelését és megerősíti európai alvállalkozóival kialakított stratégiai együttműködését. A vetőmagtermelő kapacitás nagyjából megduplázódott, ami a földeken kb. 6500 hektárnyi, az üzemben pedig 1,2–1,3 millió zsák vetőmagot jelent. A vállalat jelenleg 269 állandó munkavállalót foglalkoztat, akik közül 62-en dolgoznak a nagyigmándi vetőmag-feldolgozó üzemben.
- Bábolna Brojler Kft. - A Bábolna Brojler Kft. a magyarországi állattenyésztés baromfiágzatának nagy múltú és mai napig meghatározó húshibrid szülőpártartó vállalkozása, mely töretlenül és magas színvonalon tudja kiszolgálni mind a belföldi, mind a külföldi nagyüzemek megnövekedett és folyamatos igényét. A több évtizedes tapasztalat és a folyamatos fejlesztések eredményeként napjainkban rendelkezésükre áll minden eszköz a növénytermesztéstől kezdve a takarmánykeverésen, a tenyésztás termelésen és a keltetésen át a korszerű szállításig. Mindez elengedhetetlen a sikeres szaporítási munkához és ügyfelek folyamatos, minőségi brojler naposcsibével vagy keltetőtojással való ellátásához.
- Partner in Pet Food Kft - A 2014-ben 15 éves fennállását ünneplő Partner in Pet Food Hungaria Kft. elődje 1999-ben alakult PET Hungaria néven, kifejezetten saját márkás termékek gyártására. A vállalat 2005 óta a vezető európai saját márkás állateledel-gyártó cégcsoport tagja, mely 2011-ben vette fel a Partner in Pet Food nevet, és európai központját is Magyarországon alakította ki. A PPF csoport ma már 5 országban 8 gyárral rendelkezik, több mint 1000 főt foglalkoztat Európa-szerte és 28 ország piacán értékesíti sikerrel kisállateledeleit.
- J.H. Ziegler Kft. – autóiipari beszállító, autókárpitok

- Bábolna Bio Környezetbiológiai Központ Kft. – Tevékenységi körébe tartozik: léghfrissítő aeroszolok, kozmetikai (dezodorok) cikkek előállítása és töltése, rovarirtó- és tisztító szerek, rágcsálómérgek gyártása, csomagolása, kártevő-mentesítés.

Egy település gazdasági erejét legjobban a helyi adók, azon belül is a helyi iparűzési adó nagyságával lehet bemutatni.

18. ábra - Helyi iparűzési adó nagysága (EFt)

forrás: Önkormányzat Gazdasági Programja

A helyi iparűzési adó változását bemutató 18. ábra szerint 2007 óta (egy kiugró 2016-os évet kivéve) egyenletesen nőtt a helyi iparűzési adó nagysága úgy, hogy az iparűzési adó mértéke az 1990-es évek közepe óta nem változott, 2 %-os volt. Egyértelműen látható tehát, hogy a helyi vállalkozások számottevő erősödésen mentek keresztül, 10 év alatt több, mint 3-szorosával növelve az általuk befizetett iparűzési adót (2007-ben az iparűzési adó nagysága 210.938 EFt volt, amely 2019-re 641.237 EFt-ra növekedett.)

Az tehát jól látható, hogy a vállalkozói szektor folyamatosan erősödik, azonban pusztán a befizetett iparűzési adó nagyságának változása nem ad választ arra, hogy milyen típusú vállalkozások azok, amelyek az iparűzési adót befizették, azaz milyen típusú vállalkozások adják a település gazdasági szerkezetét.

Bábolnán 2019-ben mindösszesen 487 vállalkozás adott be iparűzési adóról bevallást. Az iparűzési adót bevalló vállalkozások közül 325 vállalkozás éves szinten több, mint 25.000 Ft helyi adót fizetett az önkormányzatnak, azaz árbevételük 1.250.000 Ft felett volt.

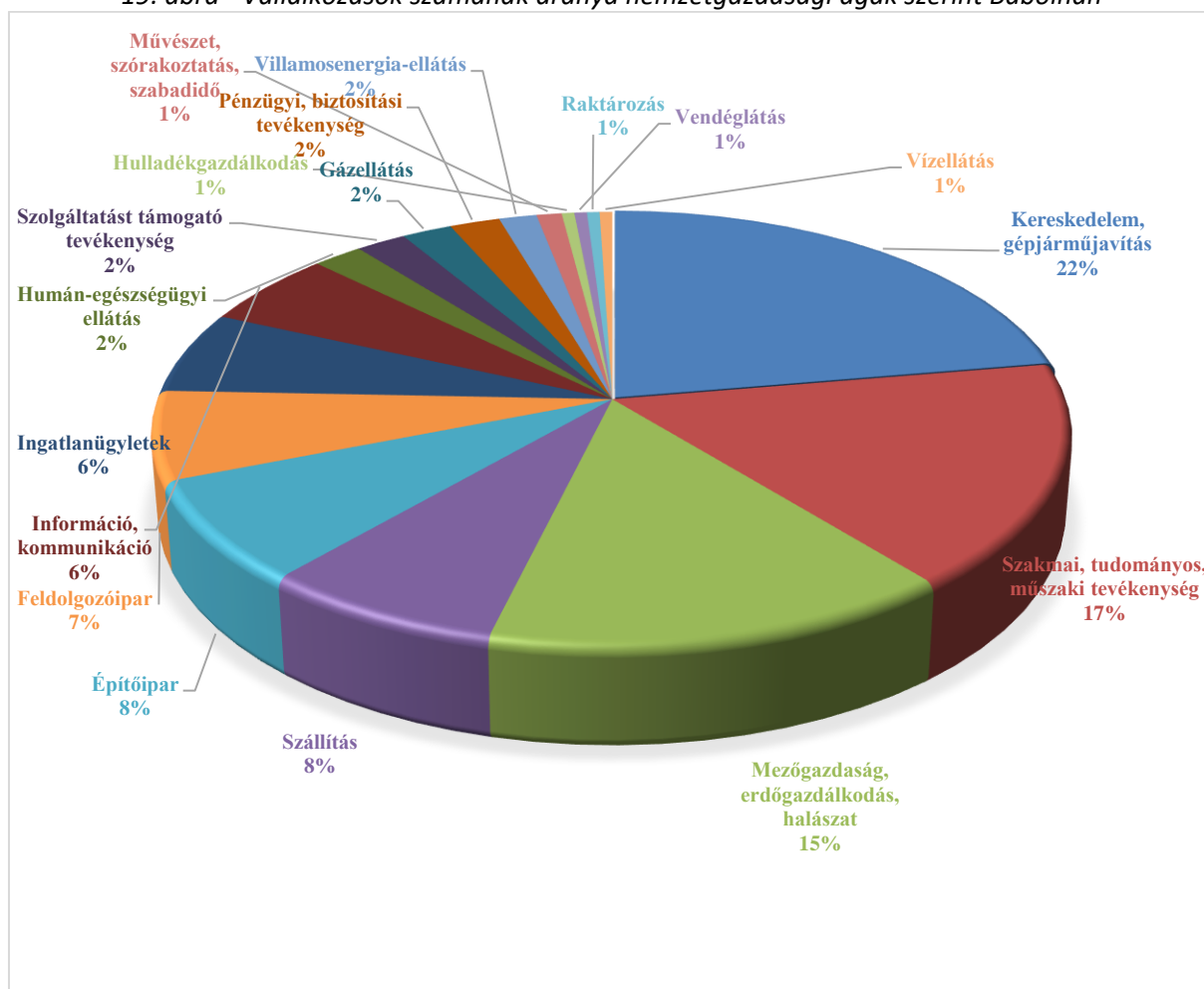
1.5.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

A KSH adatait figyelembe véve megállapítható, hogy a vállalkozások tevékenysége míg 2003-ban csupán 7 nemzetgazdasági ágat ölelt fel, addig 2019-ben már 18-at.

Bábolna jelentős vállalkozásai az alábbi ágakban tevékenykednek:

1. építőipar,
2. feldolgozóipar,
3. információ, kommunikáció,
4. ingatlanügyletek,
5. kereskedelem, gépjárműjavítás,
6. mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat,
7. szállítás.

19. ábra - Vállalkozások számának aránya nemzetgazdasági ágak szerint Bábolnán

forrás: Önkormányzat Gazdasági Programja

A vállalkozások nemzetgazdasági szektoronkénti megoszlását bemutató 19. ábra annyiban valamelyest torzít, hogy a Bábolna Nemzeti Ménesbirtok nem szerepel vállalkozások között, ugyanis a Bábolna Nemzeti Ménesbirtok költségvetési intézményként működik 2016. január 1. napja óta, így a Ménesbirtok által nyújtott turisztikai szolgáltatások és a mezőgazdasági tevékenység nem jelenik meg. Torzító tényezőnek tekinthető még a szállítási ágazat, ahol az iparüzési adó alapját jelentősen csökkentik a fuvarozóknak adott kedvezmények, így a szállítási

ágazat az ábrán jelölnél valamivel súlyosabb. Kiemelendő még a villamos energia szektor, amelynek részesedése kicsi, azonban a Bábolnán mintegy 10 éve felépített szélerőművek jelentős megújuló forrásból származó elektromos energiát állítanak elő.

Bábolna jelentősebb vállalkozásai a feldolgozóipar, a kereskedelem, gépjárműjavítás és a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat területén működnek. Ezen három ágazat felel csaknem az összes helyi iparüzési adóbevétel 80 %-áért. Bábolnán tehát a szekunder szektor (feldolgozóipar) rendelkezik a legnagyobb súllyal, amelyet a terciér szektor (kereskedelem) követ szinte azonos súllyal, majd pedig a mezőgazdasági szektor az, amely jelentős értéket állít elő. Figyelemre méltó a mezőgazdaság jelentős súlya a helyi adóbevételekben, amely a szektor országos átlagnál jóval nagyobb súlyú jelenlétére utal. Figyelemre méltó még az országos adatokkal való összehasonlításban a kereskedelmi és feldolgozóipari ágazat nagy súlya. Következtetésként levonható, hogy Bábolna gazdasági szerkezetét tekintve erős iparral és kereskedelemmel rendelkezik, amelyet komoly mezőgazdasági termelés támogat.

Érdeemes még elemezni, hogy a jelentősebb vállalkozások közül mekkora arányt képviselnek, az új, eddig nem létező ágakban tevékenykedő vállalatok. Nem tradicionális bábolnai ágazatnak tekinthető az információ, kommunikáció ág, a feldolgozóiparon belül a textília gyártása ágazat, villamosenergia-ellátás ág. Ezen ágak összes iparüzési adóbefizetése 2019-ben mintegy 100 millió Ft volt.

Érdeemes még a három meghatározó ágon belül feltárni azt, hogy milyen ágazatokban működnek a vállalkozások. Egy 2018-as adatokra épülő elemzés szerint az ipari ágon belül az élelmiszergyártást végzi a legtöbb vállalkozás (6 vállalkozás), a kereskedelmi ágazaton belül a nagy- illetve kiskereskedelem (14 vállalkozás) a jelentős, illetve jelen vannak a gépjármű javítást és karbantartást végző vállalkozások. Az agrárszektorban az állattenyésztés a domináns (17 vállalkozás), szemben a nem élelő növény termesztését végző vállalkozásokkal (4 vállalkozás) és a mezőgazdasági, betakarítást követő szolgáltatókkal (5 vállalkozás).

1.5.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fejlesztési elképzelései

Bábolnán 2001. év végén 389 db működő vállalkozást regisztráltak, a 2013. évben 539 db, 2019-ben pedig már 553 regisztrált vállalkozást tartottak számon a városban. Így a vizsgált 18 év alatt közel másfélszeresére emelkedett a vállalkozások száma, ami a város gazdaságának dinamizmusát mutatja.

A településre leginkább a kisvállalkozások jellemzőek, azonban a település gazdaságában igen jelentős szerepet játszik, hogy 7 db 50 főt is meghaladó vállalkozással, és 1 vállalkozás 250-nél is több munkahelyet biztosít. (5. táblázat).

5. táblázat - A regisztrált vállalkozások száma a foglalkoztatottak alapján- 2019

2019	(db)
Regisztrált vállalkozások száma	553

1-9 fős regisztrált vállalkozások száma	440
10-19 fős regisztrált vállalkozások száma	14
20-49 fős regisztrált vállalkozások száma	7
50-249 fős regisztrált vállalkozások száma	7
250-499 fős regisztrált vállalkozások száma	1
nincs adat	84

forrás: KSH adatok alapján saját szerkesztés

A város területén meglévő ipari park fejlesztése az elkövetkező időszak egyik sarkalatos célkitűzése. Az ipari park ezáltal további vállalkozások számára lesz képes megfelelő befektetői környezetet biztosítani.

1.5.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők (elérhetőség, munkaerő képzettsége, K+F stb.)

A település gazdasági életének befolyásoló tényezői elsősorban a földrajzi helyzet, az elérhető munkaerő képzettsége, a helyben foglalkoztatási lehetőségek jelenléte, a K+F ráfordítás nagysága.

Bábolna foglalkoztatottsági helyzete a térségben kedvezőnek mondható. A legnagyobb munkaerő felszívó a mezőgazdaság és a szolgáltatási szektor. A korábban kiemelkedően jó elhelyezkedési mutatókat produkáló településen az előnytelen gazdasági folyamatok és a gazdasági válság a munkanélküliség ugrásszerű növekedését vonta maga után. Míg 2001-ben mindösszesen 2,2%-os munkanélküliségi szintet (az aktív korúak százalékában) regisztráltak, az arány 2011-re már 4%-os lett, azonban ez még mindig a legkedvezőbb érték a Komáromi járáson belül (járási átlag: 4,7%, országos átlag: 5,7%). 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya az összes munkanélküli százalékában körülbelül 37% (2018).

Hiány mutatkozik jól képzett szakmunkásokból. Mivel a lakosság hagyományos tudásbázisa főként agrárterületre terjed ki, fontos jelentősége van a munkaerőpiaci változásokhoz igazodó átképzésnek.

2001-ben a foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül még messze túlszárnyalta a térségi átlagot (Bábolna: 68,6%, járás: 61,6%, ország: 53%), azonban a már említett romló gazdasági tendenciák itt is éreztették hatásukat. A gazdasági aktivitás 2011. évi adatai alapján a foglalkoztatottsági ráta 62,9%-ra csökkent, így már kicsit kedvezőtlenebb volt a járási (64%) és megyei átlagoktól, csak az országos (57,9%) értéket haladta meg. Sajnálatos, hogy frissebb KSH adatok ebben a vonatkozásban nem állnak rendelkezésre.

Foglalkoztatott nélküli háztartások arányát tekintve is Bábolna a legjobb helyzetben lévő település a járáson belül, ez csupán a háztartások 25%-át érinti (járás: 33%, ország: 38,3%).

A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül 50% (ország: 54,6%). A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők (munkanélküliek, inaktív keresők, eltartottak) száma 2011-ben összesen 1970 fő volt, a gazdaságilag aktív népesség (foglalkoztatottak és

munkanélküliek) száma összesen 1822 fő. Az inaktív keresők száma 902 fő, az eltartott lakosság részvétele 1000 fő.

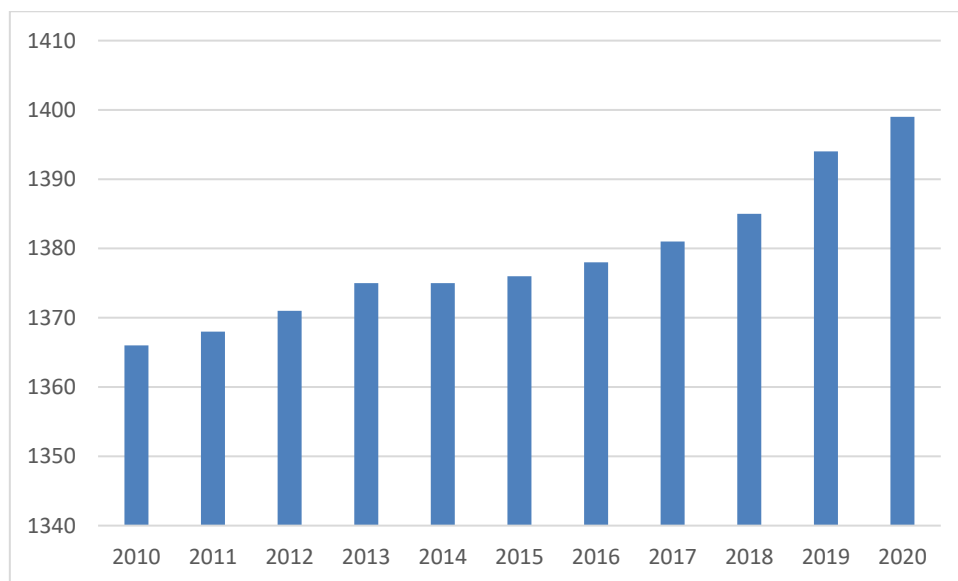
A gazdasági fejlődésében és a foglalkoztatottságban meghatározóak a környéki nagyobb városok, azonban a lakosság még mindig döntő többsége a településen vállal munkát. A naponta eljáró foglalkoztatottak aránya növekszik (10 év alatt 10%-ot emelkedett), 2011-ben 40,5% volt (országos átlag 34,5%).

A gazdaság fejlődése nagymértékben függ a munkaerő minőségétől. A település iskolázottsági aránya viszonylag kedvező. A 25 éves és idősebb népesség aránya, akik felsőfokú végzettséggel rendelkeznek, a járási átlag feletti, 14,9%, azonban kicsit elmarad az országos (19%) és Komáromi átlagtól (16,9%). A 15 évesnél idősebb népesség körében a legalább az általános iskola 8. osztályát elvégzettek aránya 2001 és 2011 között javult, a férfiak esetében 98, nők esetében 95 százalék.

1.5.5. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)

A település lakásállományát 2020-ban 1399 db lakás alkotta. A lakásállomány 2012-ig nagyobb ütemben növekedett, majd 2015-ig stagnálás következett. 2016-tól kezdve a lakáspiac megélénkülése jellemző Bábolnán is, ami az új lakások számának növekedésében is megmutatkozik.

20. ábra - Lakások számának alakulása 2010 - 2020

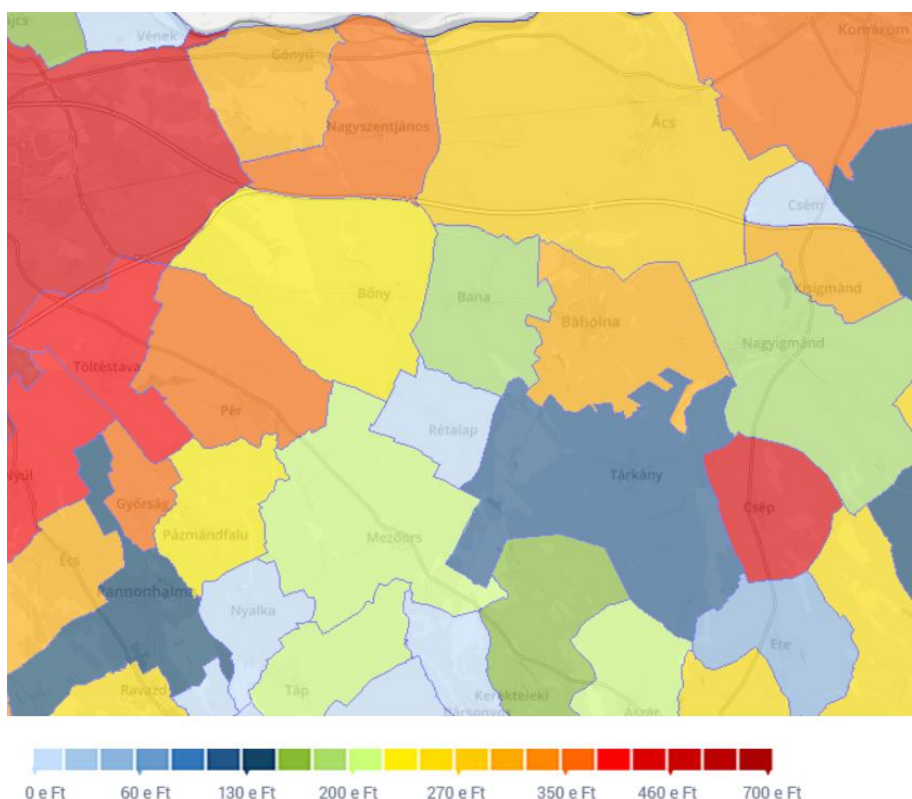

forrás: KSH adatok alapján saját szerkesztés

Komárom-Esztergom megyében az ingatlanok átlagos értékesítési ára a 2014 őszi mélypontot követően az akkori 130-140 ezer Ft körüli átlagos négyzetméterárról 2020 végére több mint duplájára, 300 ezer Ft-ot is meghaladó értékre növekedett. Bábolnán az eladásra kínált ingatlanok ára 220 és 380 ezer Ft között mozog. A Bábolnán található ingatlanok átlagos kínálati ára nem tér el jelentősen a megyei átlagártól. Ezen a téren Bábolna szempontjából az elmúlt 5 év során drágulás következett be, mivel korábban a megyei átlagtól elmaradtak az itteni lakásárak. A tágabb térséget

tekintve Győr és Tata ingatlanárai jóval magasabbak. A járáson belül viszont a bábolnai ingatlanok árszínvonala meghaladja az átlagot.

21. ábra - Ingatlanárak alakulása - 2021 január

forrás: <http://www.ingatlanet.hu/statisztika/B%C3%A1bolna>

1.6. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere

1.6.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program

Az önkormányzatok gazdálkodását a 2011. évi CLXXXIX., Magyarország helyi önkormányzatairól szóló önkormányzati törvény, a 2011. évi CXCV. törvény, az államháztartásról, az aktuális éves költségvetési törvény és az önkormányzatok éves költségvetéssel kapcsolatos és egyéb rendeletei (gazdasági program, vagyongazdálkodási terv stb.) együttesen szabályozzák.

Bábolna Város Önkormányzat Képviselő-testületének 1/2021. (II. 15.) rendelete szól Bábolna Város Önkormányzatának 2020. évi költségvetéséről.

Eszerint: a Képviselő-testület a költségvetési szervek bevételi és kiadási főösszegét az alábbiak szerint állapítja meg:

- a) Önkormányzat: 1.513.547.751 Ft
- b) Közös Önkormányzati Hivatal: 115.854.880 Ft
- c) Alapszolgáltatási Központ: 120.785.646 Ft
- d) Óvoda és Bölcsőde: 151.666.897 Ft
- e) Könyvtár, Művelődési és Sportközpont: 50.690.113 Ft.

Ugyanezek a főszámok 5 évvel korábban, a 2016. évi költségvetésben az alábbiak szerint kerültek meghatározásra:

- a) Önkormányzat: 1.049.006.000 Ft
- b) Közös Önkormányzati Hivatal: 89.583.000 Ft
- c) Alapszolgáltatási Központ: 28.183.000 Ft
- d) Óvoda és Bölcsőde: 99.165.000 Ft
- e) Művelődési és Sportközpont: 19.228.000 Ft.

A Képviselő-testület az önkormányzat tartalékát 343.858.161 Ft-ban hagyja jóvá, melyből általános tartalékként 177.032.183 Ft, céltartalékként 166.825.978 Ft kerül tervezésre. Az általános tartalékból működési célú tartalék 177.032.183 Ft. Felhasználásáról a többletigénye valamint az esetlegesen elmaradó bevételek figyelembe vételével a Képviselő-testület év közben határoz.

Az éves költségvetés végrehajtását az alapító okiratokban előírt, a szervezeti és működési szabályzatokban részletezett feladatkörökben, az ezekkel összefüggésben vállalt kötelezettségekre figyelemmel, a szakmai hatékonyság, az olcsóbb közszolgáltatás jegyében, a takarékoság és gazdaságosság, a vagyon rendeltetésszerű használata követelményeinek érvényesítésével, a gazdálkodási, számviteli előírások betartásával, átlátható, ellenőrizhető módon kell biztosítani. A polgármester felhatalmazást kap pótlólagos működési vagy fejlesztési forrás elérését célzó pályázat benyújtásának elrendelésére, az esetleges saját forrás biztosítása mellett. Továbbá a Képviselő-testület 3 millió forint keretösszeget biztosít a polgármester számára saját hatáskörben történő felhasználásra.

Vagyongazdálkodás

Bábolna Város Önkormányzat Képviselő-testületének 10/2013. (I. 24.) önkormányzati rendelete szól az Önkormányzat vagyonáról, a vagyongazdálkodás szabályairól. Az önkormányzati vagyon hasznosításával összefüggő feladatokat fenti rendelet teljes körűen meghatározza. Az Önkormányzat Vagyonrendelete értelmében korlátozottan forgalomképes vagyon az alábbi vagyontárgyak:

6. táblázat – Önkormányzati vagyontárgyak

Földterületek
Hrsz.: 117, 401, 545, 0119, 127, 121
Telkek
Hrsz.: 6, 10, 14, 16, 23, 118, 141, 142, 527, 570
Épületek
Napközi Bábolna, Deák u.

Községi könyvtár
Szabadidő központ
Polgárórség, iroda
Zeneiskola
Sportcsarnok
Óvoda-Bölcsőde
Garázs
Általános Iskola
Iskola -régí épület
Tűzoltószertár
Köztéri WC (Kereskedőudvar)
Önkormányzati Hivatal
Önkormányzati Hivatal
Idősek Napközi Otthona
Önkormányzati Hivatal
0-s épület
Óvoda épület
Építmények
Közvilágítás kiépítése-külső puszták
Csapadékvíz elvezetés
Tehenesház-elektromos vezeték
Villanyhálózat
Hulladékgyűjtő szigetek
Napközi udvarán lévő kötélpálya +zászlórúd
Sportcsarnok-térburkolat
Tornacsarnok
Sportpálya (iskola)
Kerékpártároló
Iskolai kerítés
Tekepálya
Csikótelepi átereszt, árok
Általános Iskola udvar térkő-burkolat
4 utca csapadékvíz elvezetés
Műfüves pálya
Sporttelep
üzemeltetésre átadott épületek (korlátozottan forgalom képes)
Egészség ház
Csatorna-szennyvíztisztító
üzemeltetésre átadott építmények (korlátozottan forgalom képes)
Csatornahálózat
VII. Major csatornahálózat kiépítése
Szennyvíztelepi átemelő akna
Víztorony
Mező I. utca végátemelő akna
"0"-ás átadott egyéb építmény
Bábolna RT-től átvett csatornaszakasz

Gazdasági program

Bábolna Város Önkormányzat Gazdasági Programja a 2020-2024 közötti időszakra szól. Bábolna Város Önkormányzat 2020-2024-re szóló Gazdasági Programja egy terv, elképzelés, amely kijelöli azokat az irányokat, elveket, amelyek mentén az önkormányzati ciklusban a Képviselő-testület a tevékenységét folytatni kívánja.

Fejlesztési elvek és területek

Polgárbarát város

Az Önkormányzat számára a legfontosabb cél, hogy a helyi lakosok számára megfelelő minőségű, a kor színvonalának megfelelő (vagy azt meghaladó), elérhető közszolgáltatásokat és szolgáltatásokat nyújtson. Ezen feladatának az Önkormányzat az általa fenntartott és irányított intézmények, illetve gazdasági társaságok segítségével tesz eleget.

Cél az, hogy az Önkormányzat a 2020-2024-es önkormányzati ciklusban is a megszokott minőségben biztosítsa a helyi közszolgáltatások és szolgáltatások elérhetőségét a település lakosai számára az az Önkormányzat gondoskodik legfőképpen megfelelő:

1. igazgatási közszolgáltatásokról,
2. óvodai, bölcsődei (köznevelési, gyermekvédelmi) közszolgáltatásokról,
3. szociális és gyermekvédelmi közszolgáltatásokról,
4. kulturális, közművelődési és sporttal összefüggő közszolgáltatásokról,
5. szabadidős és turisztikai szolgáltatásokról.

Fejlesztési területek: önkormányzati intézmények, önkormányzat gazdasági társaságai

Vállalkozóbarát város

Egy település prosperitása nem képzelhető el a helyi vállalkozások prosperitása nélkül. Bábolna abban a szerencsés helyzetben van, hogy helyi vállalkozásai fejlődnek, beruháznak, foglalkoztatják a helyi munkaerőt, így jelentős mértékben kiveszik a részüket a településüzemeltetés és fejlesztés finanszírozásából.

Az előbbiekre is tekintettel az Önkormányzat az elmúlt önkormányzati ciklusban is kiemelten kezelte a helyi vállalkozások támogatását, a településfejlesztés során a helyi vállalkozások igényeit figyelembe vette. Ezen gyakorlatot a jövőben is folytatni szükséges, a településfejlesztést a helyi vállalkozások igényeit is figyelembe véve kell megszervezni, támogatva a vállalkozások további expanzióját. Továbbra is a vállalkozói fórumokon ki kell kérni a vállalkozások véleményét, illetve biztosítani kell a vállalkozások működéséhez szükséges infrastruktúrát. Cél, hogy Bábolna továbbra is vállalkozó és vállalkozásbarát település maradjon.

Fejlesztési területek: helyi vállalkozások

Turistabarát város

A Bábolna Strand- és Termálfürdő beruházással az Önkormányzat aktív szerepet fog játszani a 2020-2024-es önkormányzati ciklusban a helyi idegenforgalom kialakításában. Cél az, hogy a turisták számára olyan attrakciókat kínáljon fel az Önkormányzat, amelyek vonzóak, érdekesek, különlegesek,

és arra ösztönöznek, hogy a Bábolnára látogató turista ismét visszatérjen. Fontos az is, hogy az Önkormányzat biztosítsa a turisták számára a látogatóbarát (pl.: kerékpáros) infrastruktúrát és ösztönözze a helyi vállalkozásokat turisztikai fejlesztések megvalósítására.

Fejlesztési területek: helyi vállalkozások, önkormányzat gazdasági társaságai

Fenntartható város

A fenntarthatóság az egyik legfontosabb horizontális alapelv. Olyan fejlesztéseket kell előnyben részesíteni, amelyek finanszírozása nem terheli pluszban az önkormányzat költségvetését, sőt, jó esetben megtakarítást jelenthet számára. Az energetikai fejlesztések arra irányulnak, hogy kevesebb energia felhasználásával hatékonyabb, ugyanolyan vagy jobb minőségű szolgáltatás nyújtása legyen lehetséges, így egy-egy létesítmény egyszerűbben fenntarthatóvá váljon.

Fejlesztési területek: önkormányzati intézmények, helyi vállalkozások, települési közvilágítás

Zöld város

A fenntarthatósághoz kapcsolódik a zöld város koncepciója. A környezetvédelmi szempontok mérlegelése alapvető elvárás mind a hazai kormányzati, mind az uniós szervezetek felé. Kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a beruházások, városüzemeltetés során a környezetvédelmi szempontok szerepet kapjanak, így a környezetvédelem a településfejlesztési koncepciók integráns részévé válik

A környezetvédelmi szempontok mérlegelése különösen hangsúlyos azon beruházások esetében, amelyek zöldfelületeket érintenek, átalakítva egy közterületet vagy egy településrész területét.

Fejlesztési területek: önkormányzati intézmények, közterületek, településrészek, települési közvilágítás

Okos város

Az okos települések olyan (vidéki) közösségek, amelyek intelligens megoldásokat fejlesztenek ki a helyi környezetben felmerülő kihívások kezelésére. Ezek a meglévő helyi erősségekre és lehetőségekre épülnek a területük fenntartható fejlesztésének folyamatában. A „smart city” azaz okos város tehát a települési közszolgáltatások nyújtásának egy magasabb fokát jelenti.

Az okos város koncepció alapvetően négy nagyobb területen érinti Bábolnát is:

1. okos közlekedés (helyi közlekedés, elsősorban kerékpáros és gyalogos közlekedés fejlesztése),
2. okos környezet (épületek okos mérőórákkal felszerelése, okos közvilágítás telepítése, légszennyezés monitoringja),
3. okos gazdaság (helyi vállalkozások számára információszolgáltatás mérőeszközökkel, távmunka feltételeinek támogatása),
4. okos életkörülmények, életminőség (jelzőrendszeres házi segítségnyújtás fejlesztése, térfigyelő kamerarendszer fejlesztése).

Az önkormányzat mind a négy területen felléphet szolgáltatóként, támogatóként, azonban területenként eltérő a fellépés lehetősége. Cél az, hogy a Gazdasági Programban szereplő fejlesztési

elképzelések során az Önkormányzat törekedjen arra, hogy a fejlesztéssel érintett közszolgáltatások közül mind nagyobb arányt képviseljenek az „okos” megoldások.

Fejlesztési területek: önkormányzati intézmények, közterületek, lakosság, vállalkozások, civil szervezetek, idegenforgalom, települési közvilágítás

Biztonságos város

Élhető város nem lehet olyan város, ahol a lakosok, vállalkozások a javaikat nem tudják biztonságban, azaz ahol nem jó a helyi közbiztonság. Az előbbiek miatt a helyi önkormányzatnak arra kell továbbra is törekednie, hogy hatékony és kiszámítható partnere legyen a rendőrségnek, a polgárőrségnek, illetve a magánbiztonsági szolgáltatóknak.

Ezen cél megvalósításához a jelenleg már nagy hatékonysággal üzemelő térfigyelő kamerarendszer folyamatos fejlesztése, üzemeltetése szükséges, amely feladatot ki kell egészíteni önkormányzati rendészeti feladatokat ellátó személyi állomány alkalmazásával. A településfejlesztés során fokozottan kell figyelembe venni a közbiztonsági szempontokat, azaz alkalmazni kell az építészeti bűnmegelőzés alapelveit.

Fejlesztési területek: önkormányzati intézmények, közterületek, települési közvilágítás

A 2020 – 2024. közötti önkormányzati munka során az alábbi kiemelt városi fejlesztések megvalósítását tervezi Bábolna Város Önkormányzata összhangban a Gazdasági Programban meghatározott prioritásokkal:

- települést átszelő kerékpárút/kerékpárutak építése, bővítése
- települési közvilágítás korszerűsítése
- önkormányzati intézmények energiahatékonyságának növelése
- önkormányzati utak felújítása, karbantartása
- helyi parkolás és közlekedés fejlesztése,
- önkormányzati építési telkek kialakítása, közművesítése
- önkormányzati bérlakások építése
- közösségi kerékpáros rendszer kiépítése a Fürdő, Buszvégállomás, településközpont között
- elektromos töltőállomás telepítése a Fürdő mellé
- tanuszoda építésének támogatása

1.6.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

Bábolna Város Önkormányzata nagy hangsúlyt fordít a településfejlesztési feladatok ellátására. Rendelkezik egy erre létrehozott bizottsággal: a Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság. A

Bizottság tárgyalja a települést érintő bármely műszaki és infrastrukturális kérdéseket és terjeszti elő a Képviselő-testület számára.

Az önkormányzat részéről, munkakör szerint három fő látja el ezeket a feladatokat:

- 2 fő műszaki ügyintéző – ellátja a településfejlesztési feladatokat, részt vesz az önkormányzati projektek műszaki lebonyolításában, ellenőrzi az elvégzett munkákat, koordinálja a város infrastrukturális működéséhez szükséges feladatokat, együttműködik a pályázati referenssel
- 1 fő pályázati referens – a műszaki megvalósításhoz szükséges projekteket koordinálja, felkutatja, beadja és lebonyolítja a pályázatokat, részt vesz a fenntartási kötelezettség megvalósításában, ellátja a településfejlesztési feladatokat, együttműködik a műszaki ügyintézőkkel

A településfejlesztéssel összefüggő feladatok ellátásához tartozik a közterület felügyelő és a turisztikai szakreferens munkája is.

1.6.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység

Az Önkormányzat vezetése jó kapcsolatokat ápol a helyi vállalkozásokkal, főként infrastruktúra fejlesztési igényeiket a fejlesztések során prioritásként kezeli, így kedvező vállalkozói-üzleti környezetet teremtve a gazdaságfejlesztéshez. Közvetlen gazdaságfejlesztési tevékenységként fogható fel a Bábolnai Strand- és Termálfürdő önkormányzati felépítése, amellyel a turisztikai kínálat erősödése történik meg, a szolgáltatások jelenléte erősödik. Cél, hogy a helyi vállalkozások számukra kedvező infrastrukturális környezetben működhessenek Bábolnán.

1.6.4. Foglalkoztatáspolitikai

Bábolna jónak mondható munkaügyi helyzetben van, helyben is található munkalehetőség, több multinacionális cég rendelkezik telephellyel a településen, ezen kívül számos ipari és gyártó cég választotta telep-és gyártóhelyéül a várostól kb. 30 km-re elhelyezkedő Győrt, vagy Komáromot. Komárom-Esztergom Megye északnyugati területén fekszik. Közúton történő megközelíthetősége igen kedvező. Budapestről 94,7 kilométerre, Győrtől és Tatától egyaránt körülbelül 30 kilométerre fekszik.

A város fejlődése nem képzelhető el a helyi vállalkozások prosperitása nélkül. Bábolna abban a szerencsés helyzetben van, hogy helyi vállalkozásai fejlődnek, beruháznak, foglalkoztatják a helyi munkaerőt, így jelentős mértékben kiveszik a részüket a településüzemeltetés és fejlesztés finanszírozásából. Az előbbiekre is tekintettel az Önkormányzat az elmúlt önkormányzati ciklusban is kiemelten kezelte a helyi vállalkozások támogatását, a településfejlesztés során a helyi vállalkozások igényeit figyelembe vette. Ezen gyakorlatot a jövőben is folytatni szükséges, a településfejlesztést a helyi vállalkozások igényeit is figyelembe véve kell megszervezni, támogatva a vállalkozások további expanzióját. Továbbra is a vállalkozói fórumokon ki kell kérni a vállalkozások véleményét, illetve biztosítani kell a vállalkozások működéséhez szükséges infrastruktúrát. Cél, hogy Bábolna továbbra is vállalkozó és vállalkozásbarát település maradjon.

1.6.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás

Önkormányzati lakások helyiségek:

- Bábolna, Árpád köz 1/1., 1/2., 1/3., 1/4.
- Bábolna, Arany János u. 6. (6/1, 6/2, 6/3)
- Kőrísfa u. 15/A és 15/B (ezek a Városgazda Kft. tulajdonában vannak)

Az Önkormányzat bérbeadás útján hasznosítja. Kivéve az Arany János u. 6/2. szám alatti ingatlant, amely jelenleg lakatlan.

Önkormányzati tulajdonú intézményi épületek:

- Egészségügyi Központ – fenntartója az Önkormányzat üzemeltetője a Kardirex Egészségügyi Központ Bábolna Kft.
- Általános Iskola – fenntartója és üzemeltetője a KLIK
- Községi ház és iskola - helyiséget bérbe ad az Önkormányzat a Ritmus Oktató Nonprofit Közhasznú Kft. és a Bábolna Televízió Nonprofit Kft. részére
- Sportcsarnok – tanítási időszakban a Bábolnai Általános Iskola diákjai számára a délelőtti testnevelés órákat itt tartják; az intézményt ki lehet bérelni
- Óvoda 2 épülete
- Szabadidő központ – különböző események színtere; a színházterem, tekepálya és konditerem üzemel az épületben; a színházterem közel 300 férőhelyes,
- Könyvtár
- Idősek Klubja
- Zrínyi M. u. 15. – Bábolnai Alapszolgáltatási Központ
- Bábolnai Közös Önkormányzati Hivatal épületében működik a Komáromi Járási Hivatal kihelyezett okmányirodája
- Közterületi illemhely a Kereskedő udvar területén
- Helytörténeti Gyűjtemény épülete: különböző kiállítások színtere
- Buszforduló épülete
- Temető épülete

1.6.6. Intézményfenntartás

Az Önkormányzat négy intézményt tart fenn:

- Bábolnai Közös Önkormányzati Hivatal (Bana községgel közösen) - fenntartás Bábolna és Bana helyi adóiból, illetve állami normatívákon keresztül történik.
- Bábolnai Százszorszép Óvoda és Bölcsőde - fenntartás Bábolna helyi adóiból, illetve állami normatívákon keresztül történik,
- Bábolnai Alapszolgáltatási Központ - fenntartás Bábolna helyi adóiból, illetve állami normatívákon keresztül történik.
- Bábolna Városi Könyvtár, Művelődési és Sportközpont - - fenntartás Bábolna helyi adóiból, illetve állami normatívákon keresztül történik.

Bábolna Város Önkormányzata az önkormányzati feladatellátáson túl Közös Önkormányzati Hivatalt működtet Bana Község Önkormányzatával.

A gyermekétkeztetést saját konyháján biztosítja. Nem csak az iskolás, hanem a bölcsődés, óvodás, szociális étkeztetés, munkahelyi és vendégétkeztetés lebonyolítása is a Bábolnai Diákétterem és Konyhában valósul meg, melynek fenntartója a Bábolnai Alapszolgáltatási Központ.

A Bábolnai Alapszolgáltatási Központ végzi az Önkormányzat szociális feladatait, a családsegítés és gyermekjóléti központ, az időskorúak nappali ellátása, a szociális étkeztetés és házi segítség nyújtás, illetve a tanyagondnoki szolgálat tartozik többek között a tevékenységei közé.

A Bábolnai Százszorszép Óvoda és Bölcsőde intézmény a bölcsődébe, óvodába járó gyermekek nappali ellátását és ennek keretében az étkezésüket biztosítja.

A Bábolna Városi Könyvtár, Művelődési és Sportközpont intézmény a település kulturális és sport feladatait koordinálja, bonyolítja a település rendezvényeit.

Tehát az Önkormányzaton – mint költségvetési szervén kívül – fenti 4 intézmény működik a településen, az Önkormányzat, mint fenntartó finanszírozásával.

Az Önkormányzat egyes feladatainak ellátását állami forrás fedezi. Az intézményhálózat működtetését és a fejlesztések megvalósulását azonban döntő mértékben saját forrásból biztosítja az Önkormányzat. A saját forrás jelentős részét az adóbevételek jelentik, illetve a működéshez kapcsolódó bevételek, amik elsősorban a térítési díjakból adódnak.

A bevételi forrásokat részletesen a költségvetések, illetve a zárszámadások szemléltetik.

1.6.7. Energiagazdálkodás

Bábolna Város Önkormányzata nagy hangsúlyt fektet az energiahatékonyság és energiagazdálkodás kérdésére. Az intézményeiben a lehető legnagyobb mértékű energiafelhasználás racionalizálására törekszik.

A gázleválasztó kiserőmű már megvalósult, ezenkívül mindenhol energiatakarékos izzók lettek felszerelve. A közvilágítás napelemmel működik sok helyen, de ahol nem, ott ledes izzók vannak.

Napkollektor egyelőre csak a diákétterem épületén található, de a jövőben az Önkormányzat szeretne beruházni napelemekre is, több önkormányzati intézmény épületére, amennyiben lesz erre pályázat meghirdetve. Az Önkormányzat mindegyik épülete szigetelve van, annak érdekében, hogy energiamegtakarítást érjen el. Az Önkormányzat rendelkezik energiamegtakarítási intézkedési tervvel is, melynek célja a szükséges intézkedések elvégzésével az energia hatékonyabb megtakarítása. Ennek keretében az Önkormányzat előadásokat és plakátokat készített, melyek segítségével jobb hatékonysági mutatókat szeretnének elérni, illetve az emberek szemléletét javítani e téren. Ezen kívül a település egyes részein napelemes közvilágítás is működik.

1.7. Településüzemeltetési szolgáltatások, okos város települési szolgáltatások

A településüzemeltetés célja: A településen élő lakosság, valamint az ott működő intézmények, gazdálkodó szervezetek egyéni és közösségi közszolgáltatási szükségleteinek, igényeinek elvárható szintű folyamatos és zavartalan kielégítése, a települési komfort érzet elősegítése, erősítése, az élhető település feltételeinek megteremtése, a fenntarthatóság biztosítása.

A 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól 13.§ (1) 2. pontja szerint településüzemeltetés: a köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása.

A városban, egy 3.600 fős település tekintetében értelmezhető, helyi közszolgáltatások (közvilágítás, általános iskola és középiskola, óvoda, bölcsőde, egészségügyi alapellátás és járóbeteg szakellátás, államigazgatási és önkormányzati igazgatási közszolgáltatás (járási hivatali kirendeltség és önkormányzati hivatal, posta, bank) és infrastruktúra (víz, szennyvíz, gáz, optikai internetkábel) teljes vertikuma elérhető. Hiány alapvetően nincsen közszolgáltatásokból.

A településen tehát kiépített a műszaki infrastruktúra, és biztosított az alapfokú egészségügyi ellátás: háziorvosi és fogorvosi alapellátás, védőnői szolgálat, gyógyszertár. Bölcsődei, óvodai nevelés is biztosított, és az általános iskolai oktatás is. Alapfokú művészeti oktatás is elérhető. Közművelődés és könyvtári ellátás is biztosított a Bábolna Városi Könyvtár, Művelődési- és Sportközpontban. Ezeket túl Bábolnán megtalálható: strand- és termálfürdő, több múzeum, posta, takarékszövetkezet, benzinkút, több étterem, pub, italbolt, cukrászda, pékség, számos kereskedelmi egységek, sportlétesítmények, lovaglási lehetőség.

Az önkormányzati infrastruktúrát és közszolgáltatásokat Bábolna Város Önkormányzata fogja össze., szervezi, működteti. A működtetést részint saját dolgozókkal, részint vállalkozásokkal végzi az Önkormányzat.

Közintézmények:

- Bábolnai Közös Önkormányzati Hivatal - 2943 Bábolna, Jókai M. u. 12.
- Bábolnai Százszorszép Óvoda és Bölcsőde - 2943 Bábolna, Erzsébet u. 2.

- Bábolna Városi Könyvtár, Művelődési-és Sportközpont - 2943 Bábolna, Béke u. 1.
- Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat - 2943 Bábolna, Zrínyi u. 15.
- Bábolnai Alapszolgáltatási Központ - 2943 Bábolna, Zrínyi u. 15.
- Idősek Klubja - 2943 Bábolna, Arany J. u. 4.
- Általános Iskola - 2943 Bábolna, Toldi u. 24.
- Kardirex Egészségügyi Központ - 2943 Bábolna, Ácsi u. 2.

Egyéb közszolgáltatások:

- tömegközlekedés biztosítása (kizárólagosan buszjáratok igénybevételével – Középanyugat-magyarországi Közlekedési Központ, Északnyugat-magyarországi Közlekedési Központ)
- hulladékszállítás, hulladékkezelés (hulladékudvar működtetése)
- köztemetők fenntartása
- közterületek rendben tartása

Hiányzó közszolgáltatások:

- Vasútállomás (a Nagyigmánd-Bábolna vasútállomás Nagyigmánd területén található).

2. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

2.1. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése

Bábolna jelenlegi helyzetének bemutatása után érdemes összefoglalnunk a település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezőket. Ebben az ún. SWOT elemzés segít, mely a stratégiaalkotás folyamatának egyik legfontosabb lépéseként átfogó képet ad a település erősségeiről, gyengeségeiről (belső tényezők), valamint az erősségek kihasználásán alapuló lehetőségekről és azokról a veszélyekről, melyek csökkenthetik a fejlődés esélyeit (külső tényezők).

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> - kiváló autópálya kapcsolattal és autópálya csomóponttal rendelkezik a település, mégsem zavaró az M1 autópálya közelsége - rendelkezésre állnak kijelölt, előkészített ipari-gazdasági területek és ipari park is a városban - fejlesztések iránt elkötelezett önkormányzat - megfelelő kapacitásokkal rendelkező oktatási-nevelési és egészségügyi infrastruktúra, amely még egy kismértékű népességnövekedés esetén is elegendő férőhelyet biztosít - a település rendelkezik a térség települései sorából kiemelkedő, unikális turisztikai vonzerővel (Ménésbirtok), országos jelentőségű agrár- és lovashagyományok, arborétum, Strand és termálfürdő - stabil piaci szereplők tartós jelenléte a helyi gazdaságban - Sportcsarnok is található a településen - település vízellátó hálózat kiépítettsége gyakorlatilag 100 %-os, és a többi közmű kiépítése is megtörtént - jó kapcsolat az egyházakkal, civil szervezetekkel, nagy számú helyi civil szervezet; 	<ul style="list-style-type: none"> - népessége kismértékben elöregedő jelleget mutat - munkaerőhiány több ágazatban is - csapadékvíz-elvezetés sok helyen nem megoldott - belvízvédelmi veszélyeztetettség - nincs differenciált szálláshelykínálat

Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> - szakképzés fejlesztése, helyi vállalkozások igényeihez és a reális piaci igényekhez igazítása - idegenforgalom fellendítése, a turisztikai vonzerő jobb kihasználása, bevételtermelő turisztikai fejlesztések - meglévő kulturális és épített örökségének fejlesztése, kiaknázása, a belföldi turizmus, mint gazdasági ág további erősödése; - a turisztikai attrakciók további bővítése (Ménésbirtok, lovas illetve agrár és élelmiszeripari vásárok) - tanuszoda létesítése - településrendezési eszközökben kijelölt lakóterületek állnak rendelkezésre munkaerő betelepítésére illetve piaci bérlakásprogram beindítására - megtakarításokat eredményező energiahatékonysági fejlesztések megvalósítása az önkormányzati intézményeknél - elérhetőség javítása (Ácsi, Tárkányi utak felújítása, térségi és települési kerékpárutak létesítése) - Vasúti megállóhelytől a lakóterületek jobb megközelítése 	<ul style="list-style-type: none"> - a társadalom előregszik, a jelenleg kedvező vándorlási trend megváltozik - további cégek, vállalkozások betelepülése nem, vagy lassan valósul meg, így nem jönnek létre új munkahelyek - a turisztikai adottságok hasznosítása és a fejlesztések továbbra is egymástól elszigetelten, koncepciótlanul, pontszerűen történnek - az egyre intenzívebb csapadékmennyiség az árkok hiánya valamint a meglévők nem megfelelő, hiányos karbantartása miatt növekvő felszíni vízelvezetési problémák, illetve növekvő belvízveszély

3. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

3.1. Eltérő jellemzőkkel rendelkező városrészek

3.1.1. A városrészek kijelölése

Bábolna földrajzilag és funkcionálisan tagolt településszerkezete alapvetően nem igényli az eltérő, településrészi megközelítés alkalmazását. Bábolnán a település földrajzi, fizikai adottságai, kialakult településszerkezete, közmű és intézményi ellátottsági viszonyai és funkcionális tagozódása alapján lényegében a központi belterület, valamint a külterületi puszták alkotnak kettő, egymástól minden szempontból markánsan elkülönülő településrészt. A Központi belterület javarészt egységes jegyeket hordoz, amelynek részekre bontása nem indokolt. Bábolna városhoz 1990-ben még 10, napjainkban már csupán 6 külterületi lakott hely tartozik. Ezek a következők:

- Farkaskút
- Ritter
- Darányi
- Csemerháza
- Kisbábolna
- Kajánd

Ezek közül a legnagyobb Farkaskút puszta. A lakások komfortfokozata, felszereltsége nagy különbségeket mutat. Sok család rendelkezik személygépkocsival, akik nem, azok kerékpárral jutnak el a lakhelyükre vagy tömegközlekedést tudnak igénybe venni. A szolgáltatások közül minden Bábolnán vehető igénybe, ideértve a háziorvosi ellátást, védőnői szolgálatot, üzleteket, hivatali szolgáltatásokat. Működik egy tanyagondnoki szolgálat, ami segít az infrastrukturális különbségeket csökkenteni. A pusztákon az áramszolgáltatás elérhető, gázszolgáltatás nincsen kiépítve, a vízszolgáltatás a nagyobb pusztákon megoldott vagy jelenleg is folyamatban van a megoldása. Ezek kiépítése az elmúlt években valósult meg.

Fentiek alapján Bábolnán két településrész, a Központi belterület, illetve a külterületi puszták jelölhető ki. A központi településmag egységessége miatt annak megbontása - az Önkormányzattal egyetértésben - nem volt indokolt. Bábolnán jelentős a külterületi lakott helyek száma, ezek képezik együttesen a másik településrészt.

3.1.2. Településrészek adottságainak összehasonlító elemzése

Központi belterület

A településrész könnyen lehatárolható, Bábolna összefüggő belterületi beépített területét jelenti.

A népszámlálási adatok szerint a terület lakónépessége 2011-ben 3575 fő volt, mely a település

népességének (3808 fő) 94%-át jelenti. A lakónépességből:

- 12,7%-ot tesz ki a 0-14 évesek,
- 67,3%-ot a 15-59 év közöttiek,
- és 20%-ot a 60 év felettek aránya.

A településrész jellemzője a 15-59 éves (aktív korú) népesség kiugróan nagy aránya, mely mellett az átlaghoz képest jóval elmarad a 60 év feletti lakosság aránya. A terület iskolázottsági és foglalkoztatottsági viszonyai emellett kedvezőek, a település legkedvezőbb értékei több tekintetben is. A 15-59 éves (aktív korú) lakosságon belül 15,4%-ot képvisel azoknak a száma, akik legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkeznek. A felsőfokú végzettséggel rendelkező lakosok aránya a 25 évnél idősebb népesség körében kiugróan magas, 15,8%, a tanyák rendkívül kedvezőtlen értékeivel ellentétben.

A foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül 62,9%. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 24%. A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül 49,7%, mely mellett a munkanélküliség aránya 7,1%. A városrész népesedési és foglalkoztatottsági viszonyai tehát összességében kedvezőek, és sokkal kedvezőbben a külterületi városrészekhez viszonyítva is.

A lakásviszonyok tekintetében is kedvező adatok jellemzőek. A városrészben 1262 db lakás található, mely a lakásállomány 92%-a. A komfortosság viszonylatában az alacsony komfort fokozatú lakások aránya csupán 1,9%, az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül pedig 4%.

Külterületi puszták

Bábolna városhoz 1990-ben még 10, napjainkban már csupán 6 külterületi lakott hely tartozik:

1. Farkaskút
2. Ritter
3. Darányi
4. Csemerháza
5. Kisbábolna
6. Kajánd

A bábolnai lakott puszták a település kedvezőtlen helyzetben lévő településrészeit alkotják. Infrastruktúrájuk nagyon rossz állapotban van. A lakások állapota változó, de alapvetően rendkívül rossz minőségűek és jelentős részük a földhivatali nyilvántartásban sem szerepelnek, vagy nem beazonosíthatók. Tovább nehezíti a pusztákon élők helyzetét a lakók eltérő anyagi és szociális helyzete, ami révén külső segítség nélkül a pusztákon élők helyzete nem, vagy csak nagyon nehezen javítható

A településhez tartozó legnagyobb pusztá Farkaskút, ahol a lakónépesség száma 99 fő. Ez az összes külterületi lakott pusztá lakosságának 43 %-át jelenti. Legkevesebben Kisbábolnán (16 fő), Kajándon (18 fő) és Darányitelepen laknak (20 fő), valamint a bábolnai teljes lakónépességéhez képest 1-1% a be nem sorolt területek (36 fő) és Csemerház (41 fő) lakosságának aránya.

Az egyes városrészek népességének korszerkezetében jelentősebb eltérések tapasztalhatók. A gyermekkorúak (0-14 év) aránya a Kisbábolnán a legalacsonyabb (12,5%), és a be nem sorolt területeken tulajdonképpen nem lakik gyermek. Ezzel párhuzamosan ezeken a területeken legmagasabb a 15-64 év közöttiek aránya, mely mellett az időskorú népesség aránya is csupán 11%. Csemerházon és Darányitelepen a 60 év felettek aránya 20% feletti, Farkaskúton, Kisbábolnán és Kajándon az arány elég alacsony, 15-19% közötti. Összességében elmondható, hogy a pusztákon az aktív és gyermek korú népesség nagyobb aránya figyelhető meg a belterülethez képest.

A lakónépesség végzettségi viszonyai alapján nem jelentősek a városrészi eltérések, a külterületi pusztákon egyaránt a lakosság alacsony iskolázottsága jellemző. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúak esetében 53-85% között mozog (legkedvezőtlenebb a helyzet Darányitelep és Kajánd esetében). A felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya a be nem sorolt külterület kivételével (7,4%) 0%.

A foglalkoztatott nélküli háztartások 2011-es aránya szerint a Kisbábolna háztartásainak 71%-ában egy foglalkoztatott sincs, szintén magas a kajándi 63 %-os arány. A külterület többi pusztáján ez az arány 35-38%. Mindez újfent a külterületi városrészek lakónépességének kedvezőtlenebb szociális helyzetére utal: a munkanélküli és inaktív családfőkkel rendelkező családok magasabb arányú jelenlétére a lakóközösségekben.

A foglalkoztatottak aránya az aktív korúakon belül szintén a Kajánd, Kisbábolna és a be nem sorolt területek kedvezőtlen helyzetét emeli ki a külterületi városrészek közül, mivel itt a legalacsonyabb a foglalkoztatottak száma és itt a legmagasabb az inaktív és eltartottak - illetve a nem háztartásban élők – aránya. Emellett gyakori az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya is (Kisbábolnán 100%), átlagban a foglalkoztatottak 50-80%-a. Egyedüli kivételt képeznek ez alól a be nem sorolt területeken lakók, mivel itt a 36 fős népesség csupán 13%-a dolgozik alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportban (de figyelembe veendő, hogy a foglalkoztatottak aránya csupán 44%).

Az alacsony foglalkoztatás párja a munkanélküliség magas aránya, mely szintén elsősorban Kajánd, Kisbábolna és a be nem sorolt területek problémája (itt a munkanélküliek aránya 30% feletti). Darányitelepen 25%, Farkaskúton 16%, Csemerházon emellett a legkisebb, 13% a munkanélküliség.

A szegregációt jelző mutató a „legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők az aktív korúakon belül” is. Ebből a szempontból Kajánd és Kisbábolna helyzete a legkritikusabb, ahol ez a jellemző az itt élők több mint felét érinti.

Az életkörülmények alacsony színvonalát jelzi az is, hogy a lakások komfortfokozata, felszereltsége nagy különbségeket mutat. A településhez tartozó lakott pusztákon összesen 104 lakás található. Ha a lakások számának városrészi megoszlását figyeljük meg, akkor megállapítható, hogy a legtöbb lakás Farkaskúton, Csemerházon és a be nem sorolt külterületen található. Egy lakásban a belvárosban átlagban 2,8 fő lakik. Ehhez képest a külterületi részeken kicsit kisebb a zsúfoltság, itt 1,6 és 2,7 fő közötti adatok is jellemzőek, vagyis egy lakásra kevesebb lakos jut. A lakások komfortossága Kajándon a legkritikusabb, ahol 100% az alacsony komfortfokozatú és az egyszobás lakások aránya is. Farkaspusztán 48% az alacsony komfortfokozatú lakások aránya, mely mellett az egyszobás lakások aránya 64%. A többi pusztán ettől kedvezőbb lakáshelyzet jellemző, azonban még mindig messze elmarad az életszínvonal a belváros mértékétől. A puszták lakásállománya összességében rossz

műszaki állapotúnak minősíthető.

A puszták infrastrukturális ellátottsága alacsony színvonalú. Sok család rendelkezik személygépkocsival, ám akik nem, ők rendszerint kerékpárral jutnak el a lakóhelyükre vagy tömegközlekedést tudnak igénybe venni. A puszták megközelítése korlátozott, nagyon kevés út rendelkezik szilárd burkolattal, többségük murvás, sáros, és nehezen járható.

A pusztákon az áramszolgáltatás elérhető, gázszolgáltatás nincsen kiépítve. Az ivóvíz-, és szennyvíz hálózat hiányosságai nagy problémákat okoznak, a vízszolgáltatás csupán a nagyobb pusztákon megoldott, vagy jelenleg is folyamatban van a megoldása. A közműhálózatok kiépítése az elmúlt években valósult meg. A közvilágítás szintén önkormányzati fejlesztésből valósult meg az elmúlt 10 év során.

A szolgáltatások közül minden Bábolnán vehető igénybe, ide értve a háziorvosi ellátást, védőnői szolgálatot, üzleteket, hivatali szolgáltatásokat. Működik Bábolnán egy tanyagondnoki szolgálat, mely az infrastrukturális különbségeket segít csökkenteni a különböző településrészek között.

3.1.3. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek

Az Önkormányzat a 2016-ban készült ITS megalapozó vizsgálatai keretében megkérte a KSH szegregációsűrésre vonatkozó adatszolgáltatását. A KSH 2016. évi hivatalos tájékoztatása szerint Bábolnán nem található olyan terület, mely a szegregációs mutató alapján megfelelné a tényleges szegregátum vagy a szegregációval veszélyeztetett terület feltételeinek. Ezt az információt 2021. januárjában a KSH – szóbeli tájékoztatás – keretében megismételte.

Ábrajegyzék

1. ábra - Az ország jövőképe és fejlesztési célrendszere a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 koncepcióban
2. ábra – Győri agglomerálódó térség
3. ábra - Vidéki térségek
4. ábra - A „sikeres város” stratégiájának alapelemei a NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 dokumentumban
- 5./a. ábra - A hatályos területfejlesztési koncepció stratégiai céljai
- 5./b. ábra - A területfejlesztési koncepció-tervezet átfogó és stratégiai céljai
6. ábra - Lakónépesség száma az év végén (2010-2020) (fő)
7. ábra - Öregségi mutató, (száz 0-14 évesre jutó 60-x éves)
8. ábra - Természetes fogyás, szaporodás
9. ábra - Az élveszületések és a halálozások különbözete (természetes fogyás) ezrelékben 2009-2018
10. ábra - Vándorlási egyenleg a járás településeiben (ezrelék)
11. ábra - Vándorlási egyenleg alakulása (ezrelék) 2009-2018
12. ábra - Bábolna lakónépességének iskolai végzettség szerinti megoszlása (%)
13. ábra - Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül (%) - 2011
14. ábra - Regisztrált munkanélküliek száma összesen (fő) 2009-2018
15. ábra - A háziorvosok betegforgalma, ezer lakosra (fő)
16. ábra - Egy lakosra jutó összes nettó jövedelem alakulása (Ft)
17. ábra - Magas illetve alacsony jövedelműek aránya (fő)
18. ábra - Helyi iparűzési adó nagysága (EFt)
19. ábra - Vállalkozások számának aránya nemzetgazdasági ágak szerint Bábolnán
20. ábra - Lakások számának alakulása 2010 – 2020
21. ábra - Ingatlanárak alakulása - 2021 január

Táblázatok jegyzéke

1. táblázat - A népesség nemzetiség szerint, 2011 (fő)
2. táblázat - Az óvoda kihasználtságának jellemzői
3. táblázat - Az általános iskola kihasználtságának jellemzői
4. táblázat - Az általános iskolában foglalkoztatott pedagógusok száma
5. táblázat - A regisztrált vállalkozások száma a foglalkoztatottak alapján- 2019
6. táblázat – Önkormányzati vagyontárgyak